Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак!

Туркистон

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1996 йил 1 июнь. Шанба. № 35 (14333)

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 31 май куни Жаҳон банки делегациясини қабул қилди.

— Иқтисодий ислоҳотларга киришган ҳеч бир мамлакат ўтиш даврида дунёдаги йирик молиявий ташкилотлар кўмагисиз белгиланган режаларни амалга ошира олмайди, — деди Ўзбекистон раҳбари делегация аъзолари билан суҳбат чоғида. — Ўзбекистон билан Жаҳон банки ўртасидаги ҳамкорлик тобора ривожланиб бораётгани, ушбу обрўли молиявий ташкилот мамлакатимиздаги иқтисодий ислоҳотларни қўллаб-қувватлаётгани қувончлидир.

Ислом Каримов шу ўринда Жаҳон банки ўтган йили миллий валютамизни қўллаб-қувватлаш, хориждан маҳсулотлар харид қилиш мақсадлари учун ажратган 160 миллион доллар кредит ислоҳотлар муваффақиятини таъминлашда муҳим ўрин тутишини қайд этди.

Суҳбат чоғида мамлакатимизда бозор муносабатларига ўтиш борасида амалга оширилган ишлар, ислоҳотлар стратегияси ҳамда Ўзбекистон ва Жаҳон банки ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини янада тараққий эттириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси В. Голишев, Бош вазир ўринбосарлари — Б. Ҳамидов, В. Чжен, Марказий банк бошқаруви раиси Ф. Муллажонов иштирок этди.

Учрашувда Жаҳон банкининг Ўзбекистондаги минтақавий ваколатхонаси раҳбари Хассо Молинеус ҳозир бўлди.

***

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 31 май куни Япониянинг қишлоқ хўжалиги, ўрмон ва балиқчилик бўйича молия корпорацияси раиси ўринбосари Тадао Чино бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари Япониянинг таниқли иқтисодчи мутахассислари ва молиявий ташкилотлари вакиллари ҳамда олимларидан иборат мазкур йирик делегациянинг юртимизга ташрифини Ўзбекистон билан ҳамкорликни ривожлантиришга бўлган алоҳида қизиқиш, дея баҳолади. Шунингдек, Президент Ислом Каримов Ўзбекистон билан Япония ўртасидаги ҳамкорлик мунтазам ривожланиш босқичига кирганини ва республикамиз ҳукумати ушбу алоқаларни янада кенгайтиришдан манфаатдорлигини таъкидлади.

Суҳбат чоғида икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини равнақ топтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

Ўзбекистон раҳбари Тадао Чинога «Тошкент шаҳрининг фахрий фуқароси» унвони берилгани икки мамлакат халқлари ўртасидаги дўстлик ришталарининг мустаҳкамланиши, маданий алоқалари ривожига ҳисса қўшади, деб умид билдирди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси Содиқ Сафоев, Бош Вазир ўринбосари Бахтиёр Ҳамидов, Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки бошқаруви раиси Рустам Азимов иштирок этди.

Қабулда Япониянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Укэру Магосаки ҳозир бўлди.

(ЎзА).

«Ўзбекистон— Ватаним маним»

ХАРБИЙЛАР КУЙЛАГАНДА

«Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танлови бутун Республикамиз бўйлаб қизғин равишда ўтказилаётгани ҳаммамизга маълум. Айнан шу танлов ватанимиз ҳимоячилари — ҳарбийлар орасида ҳам ғоятда мунозарали кечмоқда.

Қуролли Кучлар тизимида ўтказилаётган танловда асосий эътибор, мустақил армиямизнинг миллий ҳарбий мусиқаси ва қўшиқларини, шунингдек юртимиз ўғлонларида ватанпарварлик руҳини кучайтиришга қаратилган. Ёдингизда бўлса, бундан бир йил муқаддам «Аскарлар қўшиғи» фестивали ўтказилганди. Мазкур фестивалда янграган куй ва қўшиқларни эшитган мухлислар ўшанда юқоридаги фикрлар баёни нақадар ёрқин ифода этилганига амин бўлган эдилар.

Алишер Навоий номидаги Санъат саройида «Ўзбекистон — Ватаним маним» кўрик-танловининг Ўзбекистон Қуролли Кучлари тизими бўйича лауреатларининг якуний концерти бўлиб ўтди.

Концертда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Т. Алимов, Ўзбекистон Мудофаа вазири генерал-полковник Р. Аҳмедов иштирок этишди.

Ғоятда қизиқарли, кўтаринки кайфиятда ўтган бу танловда фахрли биринчи ўрин А. Обиджон шеъри ва А. Назаров мусиқаси билан капитан А. Ҳолиқов ижро этган «Ўзбекистон аскарлари» қўшиғига насиб этди. Иккинчи ўринни эса М. Ҳакимов, Тошкент умумқўшин командирлари билим юрти жўр гуруҳи ва муддатдан ташқари хизмат кичик сержанти Ш. Дадажоновлар эгаллашди. Ташқи хизмат старшинаси В. Савенков, кичик сержант К. Раҳматов ва капитан С. Ярашовлар учинчи ўриндан жой олишди.

Ғолиблар пул мукофотлари ва бошқа ёрлиқлар билан рағбатлантирилди. Санъат саройида йиғилган шинавандалар эса ҳарбийларимиз ўзларини шундай заҳматли касбларига қарамасдан ватанга бўлган содиқ муҳаббатларини куй ва қўшиқларда моҳирона акс эттира олишларига яна бир бор амин бўлишди.

(Ўз мухбиримиз).

КАВКАЗОРТИ ЯНГИДАН КАШФ ЭТИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 27-29 май кунлари Кавказорти давлатлари — Озарбойжон ва Грузияга расмий ташриф буюрди.

ОЗАРБОЙЖОН ЗАМИНИДАГИ УЧРАШУВЛАР

Узбекистон ва Озарбойжон халқлари ўртасидаги алоқалар қадимдан равнақ топиб келган. Исломий қадриятларга асосланган маданий-маънавий бойликлар, шарқона урф-одатлар халқларимизни асрлар давомида узвий боғлаган.

Бироқ, мамлакатларимиз ўртасидаги хўжалик, савдо-иқтисодий, маданий алоқалар сўнгги йилларда деярли узилиб қолди. Ҳар икки республика мустақилликка эришганидан кейин ҳам Озарбойжондаги сиёсий беқарорлик туфайли бу алоқаларни қайта тиклашга имкон топилмади. Бугун Озарбойжонда ички барқарорликнинг мустаҳкамланиши қардош халқлар ўртасидаги ҳамкорликни янги босқичга кўтариш учун шароит туғдирди.

Ўзбекистон халқи озарбойжонлик қардошлари иқтисодий ва сиёсий таназзулларни бошдан кечирган пайтда уларга ҳамиша ҳамдард бўлди ва руҳан қўллаб келди. Алоқалар узилиб қолганида халқларимиз бир-бирига муштоқлик сезди. Мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг Ҳайдар Алиев билан яккама-якка суҳбати, Президентлар иштирокидаги икки мамлакат давлат делегацияларининг кенгайтирилган таркибдаги музокаралари чоғида ўзаро алоқаларни тиклаш, ҳар томонлама ҳамкорликни равнақ топтиришга бўлган ана шу муштоқлик, интилиш яққол сезилди.

— Биз халқларимиз иродасини бажо келтиряпмиз, — деди мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримов. — Шу боис бугун ҳамкорлигимизнинг ҳуқуқий асосини яратиш муҳим вазифадир. Қолаверса, иқтисодий жиҳатдан ўтиш даврида бир-биримизни қўллаб-қувватлаш, хўжалик алоқаларини тиклаш мамлакатларимиз келажагини таъминлашга ҳизмат қилади.

Ўзбекистон Президенти, шунингдек, икки томонлама муносабатларнинг мустаҳкамланишида коммуникация — халқаро Транскавказ йўлагини барпо этиш жуда муҳим ўрин тутишини таъкидлади. Ўзбекистон Боку портларини таъмирлаш учун сармоя киритишга тайёр. Тинимсиз уруш ва беқарорлик туфайли ночор аҳволга тушиб қолган Озарбойжон учун бу масала нафақат иқтисодий, балки сиёсий аҳамиятга ҳам эгадир. Айни пайтда Озарбойжон орқали Европага ўтар эканмиз, бу мамлакатда барқарор тинчлик бўлишидан биз ҳам манфаатдормиз, — деди Ислом Каримов.

Самарали ўтган музокаралар якунида Президентлар Ўзбекистон ва Озарбойжон Республикалари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномага имзо чекдилар. Шунингдек, икки мамлакат ўртасида сармояларни ўзаро рағбатлантириш ва ҳимоялаш, солиқ, божхона, ҳаво йўли, автомобиль ва темир йўли алоқалари, юк ташиш, сайёҳлик ва бошқа кўплаб соҳалардаги ҳамкорликка оид йигирмага яқин ҳукуматлараро ҳужжатларга имзо чекилди. Икки мамлакат Ташқи ишлар вазирлиги ўртасида ўзаро маслаҳатлашувлар тўғрисидаги протокол ҳам имзоланди.

Мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримов Президент Ҳайдар Алиев ҳамроҳлигида Боку давлат университетига ташриф буюрди. Бу ерда Ўзбекистон Президенти университет профессорлари, ўқитувчилари ва талабалари билан учрашди.

Университет ректори, профессор Нажаф Алескеров Президентимизга иқтисодиёт, фан, маорифни юксалтиришдаги хизматлари, сиёсий алоқалар, халқлар ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга қўшган ҳиссаси учун Боку давлат университети фахрий доктори унвони берилганини эълон қилди ва унга докторлик дипломини тантанали вазиятда топширди.

Оқшом Озарбойжон Президенти Ўзбекистон раҳбари шарафига зиёфат берди.

ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

28 май куни Ўзбекистон Президенти расмий ташриф билан Грузияга келди.

Фусункор табиат қучоғида жойлашган қадимий Тбилиси шаҳрининг марказида неча ўн йиллардан буён улкан «Она Грузия» ҳайкали қад ростлаб турибди. У бир қўлида шароб тўла коса, иккинчи қўлида қилич тутган. Шароб Грузияга яхши ният билан келган дўстларга тутилади, қилич эса ғанимларга қарши ишга солинади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовни мамлакат раҳбарияти, жамоатчилик вакиллари, грузин халқи самимий дўстлик туйғулари билан кутиб олди. Бунда грузияликларнинг меҳмондўстлиги, очиқ кўнгиллиги ва ўзига хос, бетакрор жўмардлиги мужассам эди.

Грузиядаги энг оммавий газеталардан бири — «Озод Грузия» мамлакатимиз раҳбарининг Грузияга ташрифини «Икки қардош халқлар ҳаётидаги тарихий воқеа», дея баҳолади.

Тбилиси аэропортида мамлакатимиз раҳбарига Грузия Президенти Эдуард Шеварднадзе пешвоз чиқди. Шу ерда Ўзбекистон Президентини расмий кутиб олиш маросими бўлди.

Машиналар карвони Крцанис қароргоҳига йўл олди. Пойтахт кўчалари икки давлат байроқлари, грузин ва ўзбек тилидаги шиорлар билан безатилган эди.

Пойтахтдаги Президент саройида Ислом Каримов ва Эдуард Шеварднадзенинг яккама-якка суҳбати бўлди. Икки соатдан ортиқ давом этган суҳбат чоғида мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро муносабатлар, минтақавий ва халқаро вазият, МДҲ доирасидаги ҳамкорлик билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

Ўзбекистон Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков ва Грузия давлат вазири Н. Лекишвили бошчилигидаги икки мамлакат ҳукумат делегациялари аъзолари учрашувида эса ўзаро манфаатли ҳамкорлик алоқаларини янада кенгайтириш масалалари муҳокама этилди. Грузия ташқи ишлар вазирлигида икки мамлакат ташқи сиёсат маҳкамалари раҳбарлари — А. Комилов ва И. Менагаришвили Марказий Осиё билан Кавказ ўртасидаги ҳамкорлик борасида фикр алмашдилар.

Шундан кейин Президентлар иштирокида кенгайтирилган таркибдаги музокаралар бўлди. Шу ўринда, Ўзбекистон билан Грузия давлат делегациялари ўртасидаги музокараларнинг қизғин ва амалий руҳда ўтганини алоҳида таъкидлаш жоиз.

Музокараларда асосан, Транскавказ йўлининг Грузиядан ўтадиган қисмини жадал барпо этиш, Грузиянинг Поти бандаргоҳи имкониятидан тўла фойдаланиш бош мавзу бўлди.

Музокаралар якунида икки томонлама ҳужжатларни имзолаш маросими бўлди. Президентлар Ислом Каримов ва Эдуард Шеварднадзе Ўзбекистон билан Грузия ўртасидаги ҳамкорликни кенгайтириш ва чуқурлаштириш тўғрисидаги декларацияга имзо чекди. Бундан ташқари, икки мамлакат ўртасида молия-саноат гуруҳини тузиш, ҳуқуқ-тартибот савдо алоқаси, почта алоқаси, солиқ, божхона тизими каби кўплаб соҳалардаги ҳамкорлик тўғрисида ўн бешга яқин ҳукуматлараро шартнома ҳамда битимлар имзоланди.

Оқшом Грузия раҳбари Ўзбекистон Президенти шарафига зиёфат берди. 29 май куни мамлакатимиз раҳбарининг Кавказортига ташрифи ниҳоясига етди.

Президентнинг ушбу Кавказорти мамлакатларига ташрифини мамлакатимиз ҳаётида, қолаверса, халқаро миқёсдаги улкан воқеа десак, хато бўлмайди. Чунки Транскавказ йўлининг барпо этилиши нафақат Ўзбекистон, Грузия, Озарбойжон ва Туркманистон мамлакатлари, балки бутун Осиё ва Европа давлатлари учун ҳам янги имконият очади. Зотан, бутун жаҳон иқтисодиётининг мувофиқлашуви даврида коммуникация алоҳида аҳамиятга эгадир.

Шу ўринда мамлакатимиз раҳбарининг денгиз йўлларига чиқиш борасидаги ҳаракатларининг пухта ўйланганини таъкидлаш лозим. Зеро, Ўзбекистон бугун денгизга чиқувчи бир эмас, икки-уч қулай йўлга эга бўлмоқда. Бу албатта, мустақил давлатимизнинг тўла маънода мустақил сиёсат юритишини таъминлашга янги имконият беради.

Ташрифнинг яна бир жиҳати — Бокуда илк бор икки томонлама алоқаларнинг ҳар жиҳатдан ҳуқуқий асослари яратилди ва ўзаро муносабатларнинг мустаҳкамланиши йўлида муҳим қадам ташланди.

Грузияда эса ўзаро ҳамкорлик энг ривожланиш босқичига кўтарилди. Қисқаси, ватанимизнинг бугунги ўзгарувчан дунёда ишончли ҳамкорлари янада кўпайди.

Айниқса, мамлакатимизнинг келажакка ишонч билан боқаётган ушбу эрксевар давлатлар билан алоқасининг мустаҳкамланиши, уларнинг дунёга моҳир сиёсатчи сифатида танилган Эдуард Шеварднадзе ва Ҳайдар Алиевдек раҳбарлари билан Президентимизнинг яқиндан дўстлашиши бу ташриф аҳамиятини янада оширади.

Шундай қилиб, Президент Ислом Каримов ушбу Кавказорти мамлакатларини Ўзбекистон учун янгидан кашф этди. Бу кашфиёт ҳаммамизга қутлуғ бўлсин.

ЎзА махсус мухбири. Тошкент —Боку — Тбилиси— Тошкент.

«КАМОЛОТ»: ШАКЛЛАНИШ ДАВРИ

«Ҳамшира — 96»

ҒОЛИБЛАРГА — БЕПУЛ ЙЎЛЛАНМА

Ўзбекистон Республикаси ёшларининг «Камолот» жамғармаси, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Наманган вилояти ҳокимлиги Намангандаги «Тўқимачилар» маданият саройида ҳамшираларнинг учинчи республика кўрик-танловини ўтказди. Ҳамшира қизлар ҳозирги давр мураккаб тиббиёт назарияси ва амалиёти, ижтимоий ҳаётга муносабатлари ҳақидаги саволларга тиббиёт фанлари доктори Наима Махмудова бошлиқ нуфузли ҳакамлар олдида жавоб бердилар. Айниқса, сурхондарёлик О. Маҳкамованинг ҳангомалари, андижонлик ҳамшира-шоира Ш. Мирабдуллаеванинг санъатсеварлиги юқори баҳоланди. Кўрикда Наманган вилояти, Наманган туманидаги Марказий касалхона жарроҳлик бўлими ҳамшираси Х. Эгамбердиева биринчи, қашқадарёлик Ж. Равшанова иккинчи, Тошкент вилоятидан қатнашган М. Аҳмедова учинчи ўринни эгаллади. Ғолиблар хорижга бориш учун бепул йўлланма билан мукофотландилар.

Кўрик-танловда Ўзбекистон ёшлари «Камолот» жамғармаси бошқаруви раисининг ўринбосари Комилжон Юсупов иштирок этди.

Зоҳидахон КЕНЖАЕВА.

Ғамхўрлик

МЕҲР-МУҲАББАТ КЎРСАТИЛДИ

Болаларни ҳимоя қилиш халқаро кунига бағишлаб, республикамизнинг барча вилоят, шаҳар ва туманларида тадбирлар ўтказилмоқда. Жумладан, Навоий вилоятида ногирон болалар фестивали бўлиб ўтди. Мазкур фестиваль ўзининг кўнгилочар томошалари, қувноқ куй-қўшиқ, дилрабо рақслардан иборат концертлари, қизиқарли мусобақалар билан беғубор, жажжи дилларга қувонч бахш этди, унутилмас таассуротлар қолдирди.

Ушбу анжуман шаҳар ногиронлар жамияти, шаҳар ҳокимияти ташаббуси ва ташкилотчилигида ўтди. «Камолот» жамғармаси Навоий шаҳар бўлими эса саховатпешалик қилди.

— Болаларни севиш, эъзозлаш, уларга меҳр-мурувватли бўлиш ҳар биримизнинг бурчимиздир. 20 минг сўм миқдорида ажратилган пул маблағга совға-саломлар олинди, — дейди ёшлар «Камолот» жамғармаси шаҳар бўлими раиси Фарҳод Назаров. Болалар байрам куни Навоий шаҳри истироҳат боғи, Отчопар томошагоҳи жажжилар хизматида бўлди. Болалар ранг-баранг томошалар кўришди. Арғимчоқларда учиб, музқаймоқ ва ширинликлардан баҳраманд бўлишди. Буларнинг бари саховатпешалар ҳисобига бепул ташкил қилинди.

Т. Ёрқулов.

КЕЛАЖАК ЁШЛАРГА СУЯНАДИ

«Ўзбекистон Президенти И. Каримовнинг ЮНЕСКО Ижроия Кенгаши сессиясида сўзлаган нутқи асосида ҳозирги даврда ёшларни тарбиялаш вазифалари» мавзусидаги республика илмий-амалий конференциясидаги билдирилган фикрларни тинглаб шундай хулосага келдик.

28-29 май кунлари бўлиб ўтган конференцияда республика вазирликлари, идоралари ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, олий ўқув юртларининг ректорлари ҳамда ўрта махсус ўқув юртларининг директорлари, олимлар ва мутахассислар иштирок этди.

Бозор муносабатлари ҳозирги даврда бўлажак мутахассислардан юксак касб маҳоратини, ахлоқий баркамолликни, ўз билими ва меҳнати билан Ўзбекистоннинг жаҳондаги обрў-эътиборини янада оширишга ҳисса қўшишга тайёр турган ватанпарварларни тарбиялашни тақозо этмоқда. Ўзбекистон жаҳон ҳамжамиятининг тўла ҳуқуқли аъзоси бўлиб, халқаро иқтисодий интеграцияда муносиб ўрин эгаллаётгани қувонарли ҳол, деди Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси С. Сафоев анжуманда сўзлаган нутқида. Ўзбекистон жаҳон хўжалик муносабатларида чинакам тўла ҳуқуқли шерик бўлиши учун мамлакатимизда ишлаб чиқариш базасини ривожлантириш зарур. Бунинг учун эса биз чуқур билимли мутахассисларга муҳтожмиз.

Конференцияда республика ёшларининг «Камолот» жамғармаси бошқаруви раиси Ҳотам Абдураимов ҳам иштирок этиб, бугун мамлакат ёшлари олдида турган вазифалар ҳақида маъруза қилди

— Ватанга муҳаббат ҳис-туйғуси ҳар бир миллатда энг муқаддас ҳисобланган учун энг зарурий ва маънавий етук фазилатлар сифатида умуминсоний қадриятлар қаторидан муносиб жой олган, — деди ўз сўзида Ҳ. Абдураимов. — Яқинда ташкил топган Ўзбекистон ёшларининг «Камолот» жамғармаси Уставида бош мақсадлардан бири сифатида қуйидаги сўзлар жой олганлиги бежиз эмас: «Ёш авлоднинг жисмоний, ақлий ва маънавий жиҳатлардан камол топиши, ўз даврининг шарқона одоб, умуминсоний қадриятлар, демократик тамойиллар асосида вояга етган етук фарзандлари, истиқлол ишининг давомчилари бўлиб етишишлари учун зарур шарт-шароитларнинг яратилишига, уларнинг Ватан, халқ олдидаги конституциявий бурч ва вазифаларининг бажарилишига, ўз ҳуқуқларидан тўла фойдаланишларига кўмаклашишдир».

Зеро миллий истиқлол шарофати билан Ватан ва ватанпарварлик тушунчалари тикланди, ўзининг асл мазмунига қайтди ва эътиқодимизнинг муҳим таркибий қисмига айланди. Ёшларимиз мустақиллик йўлига кирган халқимизнинг нурли келажаги, порлоқ эгаларидир. Биз қурадиган жамиятнинг юксак бўлиши ёшларнинг Ватанни нечоғлик севишига, уларнинг маънавий етуклигига ва фидойилигига боғлиқ.

Шу боис ёшларнинг онгини она замин ва она халққа муҳаббат руҳида шакллантириш бугунги миллий истиқлол мафкураси тарбия сиёсатининг асосини ташкил қилади. Ҳозирги кунда ёшларимизнинг ҳис-туйғуларини, қалбини билиш, уларнинг муаммоларини ҳал қилиб, ўз миллати, халқи, мустақил давлати ютуқларидан ғурурланадиган, руҳланадиган қилиб тарбиялаш бирламчи вазифалардан биридир.

Мақсадимиз — ватанпарварлик ва миллий ғурур ҳис-туйғуларини ёшларимиз дунёқарашига сингдиришдан иборат, — деди ўз сўзини давом эттириб, ёшлар етакчиси. — Бу соҳада жамғармамиз вилоят, шаҳар, туман бўлимлари ва жамоатчилик марказлари орқали жойларда тадбирлар комплексини амалга оширишни режалаштирмоқда. Қолаверса, бу дустурий мақсадларимизнинг таркибий қисми ҳамдир. Жамоатчилик марказларида ватанпарварлик, миллий ғурур мавзуларида учрашувлар, бахслар, мунозаралар ўтказиб, илмий анжуманлар уюштиришга катта эътибор бераётирмиз. Бу эса биздан олий ва ўрта махсус таълим, халқ таълими вазирликлари билан мустаҳкам ҳамкорлик қилишимизни тақозо қилади.

«Камолот» жамғармаси ёшларни ватанпарварлик ва миллий ғурур руҳида тарбиялашнинг йўл-йўриқлари, янгича мезонлардаги иш усулларини таркиб топтириш учун изланиш даврини ўз бошидан кечирмоқда. Лекин шу билан бирга, бизга ота-боболаримиз, қадимий давлатчилигимиз, цивилизацияга эришган демократик мамлакатлардаги тажрибалар асосида бу муаммони ҳал қилишни кечиктирмай бугундан бошласак тўғри бўларди.

Жамғарма бошқаруви раиси ўз маърузасида айрим жойларда ёшларни ҳарбий хизматга тайёрлаш ўз холига ташлаб қўйилганини танқид қилиб, ёшлар жамоаларида «Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак» мавзусида муттасил суҳбатлар, давралар, турли тадбирлар ўтказиб туришни одат тусига айлантириш лозимлигини таъкидлаб ўтди.

Ватанпарварлик, бу миллатпарварликдир , — деди нотиқ. — Миллий ғурурсиз инсондан на ватанпарвар, на миллатпарвар чиқади. Лекин ватанпарварлик ҳам, миллий ғурур ҳам ўз-ўзидан пайдо бўлмайди. Бунинг учун ҳам илмий изланишлар олиб бориш зарур.

Бугун биз асосий диққат-эътиборни жамоатчилик марказларига қаратганмиз. Бунинг сабаби шуки, ватанпарварлик руҳи энг аввало хонадон, мактаб, институт остонасидан, меҳнат жамоаларидан бошланади. Шунинг учун ҳам давр руҳига мос бўлган амалий дастур ҳар бир жамоада бўлиши керак, деб ўйлайман. Бу дастур олий ва ўрта махсус таълим, Халқ таълими, Соғлиқни сақлаш вазирликлари, ёш авлод тарбиясига тааллуқли жамоат бирлашмаларининг ватанга муҳаббат ва садоқат руҳида шакллантириш йўл-йўриқларини ўзида мужассам этиши зарур.

Миллий истиқлолимиз ва бозор муносабатларига ўтишга доир ислоҳотларимиз келажаги энг аввало ватанпарварлик ғоямизнинг чуқур шаклланишига боғлиқ. Миллий мустақиллигимизни мустаҳкамлаш учун йигит-қизларимиз ўз манфаатларини ватан манфаатларига уйғунлаштира олиши билан ўтиш даврини тезроқ тугатиш ўртасида узвий боғлиқлик бор.

Шу ўринда Президентимиз Ислом Каримовнинг ушбу ўгитини келтириш жоиз: «Бизни бирлаштирадиган битта ғоя бўлиши керак, у ҳам бўлса, шу ватаннинг, шу тупроқнинг, эл-юртнинг манфаатидир».

ИМКОНИЯТ ДАРАЖАСИДА

Поп шаҳрида фаолият кўрсатаётган ўзбек-турк қўшма корхонаси эркаклар кўйлаги, ишчилар учун махсус кийимлар, болалар комплекти, аёллар ҳалати сингари йилига 12 турдаги 4 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга. Туркиянинг «Бурсель» ва Поп туманидаги «Агрохизмат» уюшмаси ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу корхона тўлалигича Америка, Германия, Испания ва Японияннинг етакчи фирмалари томонидан ишлаб чиқарилган технологик ускуналар билан жиҳозланган.

Қўшма корхона бир сменада 3 минг дона эркаклар кўйлаги ишлаб чиқариш қувватига эга бўлгани ҳолда ўз имкониятлари даражасида ишлай олмаяпти. Керакли хом ашёнинг тақчил эканлиги бунга сабаб бўлмоқда. Шунга қарамай, қўшма корхона жамоаси мавжуд муаммоларни ҳал этишга астойдил бел боғлашган. Ҳозирда бу ерда кунига 800 донадан ортиқ кўйлак ишлаб чиқарилмоқда.

Бугунги кунда қўшма корхонада 175 киши меҳнат қиляпти. Олинган фойданинг асосий қисми ана шу ишчиларни ижтимоий ҳимоя қилишга, янги иш ўринларини кўпайтиришга, замонавий технологик жиҳозлар сотиб олишга сарфланмоқда.

Суратда: (чапдан ўнгга) бичувчи Зуҳра Шерматова ва бичув цехи бошлиғи Ҳикоятхон Мирзатиллаева.

Ш. ОЛИМОВ олган сурат.

Наманган томонларда

ХАРИДОРГИР МАҲСУЛОТ — ЯНГИ ТЕХНОЛОГИЯГА БОҒЛИҚ

Яқинда вилоятда ўтказилган халқаро анжуман «Тўқимачилик ва енгил саноат корхоналарининг давлат тасарруфидан чиқарилиши: янги техника ва технологияни жорий этиш муаммолари» мавзуига бағишланди. Республика Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, вилоят ҳокимлиги ҳамда Наманган муҳандислик — иқтисодиёт институти томонидан ўтказилган анжуманда МДҲ мамлакатлари, Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва барча вилоятлардан шу соҳа раҳбарлари иштирок этишди.

Куннинг иккинчи ярмида анжуман қатнашчилари «Аснамтекстил» ўзбек-турк қўшма корхонаси иши билан танишдилар. Эртасига олимлар гуруҳларга бўлиниб муҳандислик — иқтисодиёт институтида давра суҳбати ўтказишди. Анжуманда енгил ва тўқимачилик саноати корхоналарида янги техника, технологияни жорий этиш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот харидоргирлигини ошириш юзасидан тавсиялар кўриб чиқилиб, қабул қилинди.

МАШҲУРЛИКНИНГ ЯНА БИР ҚИРРАСИ

Чустликлар энди машҳур дўппилари, шуҳратли пичоқлари қаторида босмахоналари билан, хусусан, қўша-қўша бежирим чоп этилаётган китоблари билан ҳам фахрланишмоқда.

Бақувват матбаа корхонасига айланган босмахонада ўтган йилнинг ўзида 3,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Шу йилнинг ўтган даврига нисбатан эса 2 миллион сўмликдан ортиқ иш бажарилди. Аҳамиятли томони шундаки, маҳаллий ва қўшни давлатлар муаллифларининг 100 дан ортиқ китоблари айнан шу корхонада чоп этилди. Энг муҳими, ўтган йилдан бошлаб қаттиқ муқовали китоблар чиқаришни ҳам йўлга қўйишди. Бу каби саъй — ҳаракатлар ўз навбатида Чуст босмахонаси ташкил топганлигининг 60 йиллик юбилейига тухфа вазифасини ўтади.

Одил МАМАЖОН ўғли.

ЁРЛИҚЛАР ТОПШИРИЛДИ

Халқ таълими вазирлиги тасарруфидаги 14 та мактаб, лицей, гимназия ва ҳунар билим юрти ўқув йилидаги кўрсаткичларига кўра ЮНЕСКОнинг бирлашган мактаблар дастурига аъзо бўлди.

Қирқ беш йилдан буён фаолият кўрсатиб келаётган мазкур дастурда ҳозир жаҳондаги 129 та мамлакатдан 3650 ўқув юрти қатнашмоқда. Эндиликда улар сафидан ўрин олган Тошкент шаҳри ва вилоятлардаги ўқув юртлари ҳам турли фанларни ўзлаштириш бўйича дунё миқёсидаги энг яхши тажриба ва ютуқлардан баҳраманд бўлади. Хорижий ўқув масканлари билан рақобат қила оладиган даражада дарс машғулотлари ўтказади. Шунингдек, бирлашган мактаблар дастури ахборотларини бошқа илм масканларига тарқатади.

Вазирликда ушбу нуфузли ташкилотга аъзо бўлганлик тўғрисидаги сертификатларни топшириш маросими бўлди. Гувоҳномаларни ЮНЕСКО ишлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий комиссияси аъзолари топширди.

(ЎзА)

«Гуллаётган диёр» танловига

ДЕМОКРАТИЯ — МАЪНАВИЯТ КЎЗГУСИ

2. Демократиянинг сиёсий маданияти

Ҳақли равишда савол туғилади. Хуш, Ўзбекистон демократиянинг қайси йўналишларидан бормоқда? Ҳуқуқий демократик давлатни барпо этиш, фуқаролик жамиятини вужудга келтириш олий мақсад экан, унга эришишнинг ягона йўли демократияни чуқурлаштиришдир. Айни пайтда Ўзбекистонда давлатчиликнинг худди ана шу жиҳатига қандай қаралмоқда?

Энг аввало шуни таъкидлаш керакки, демократик жамиятни барпо этишнинг халқаро тамойиллари, дунё тан олган, эътироф этган йўриқлари мавжуд.

Бу бевосита фуқаронинг ўз хоҳиш иродасини эркин ифодалаш ҳуқуқига эгалиги, озчиликнинг кўпчиликка бўйсуниши, барча фуқароларнинг миллати, элати, ижтимоий келиб чиқиши ва диний эътиқодидан қатъий назар тенг ҳуқуқлилиги, давлат ва жамият бошқарувида қонун устиворлиги, сайлов ва сайланиш ҳуқуқи ва бошқалардир. Булар қарийб барча мамлакатлар конституцияларида қатъий белгилаб қўйилган тартиб-қоидалардир. Бироқ, маълум бир мамлакатда демократияни жорий этишда фақат шунинг ўзи кифоя қиладими? Фақат шунинг ўзи аҳоли барча эҳтиёжларини, маънавий-руҳий оламини қамраб ола оладими? Йўқ! Чунки, ҳар бир халқнинг ўз турмуш тарзи, тарихий анъаналари, ҳаётга муносабатлари ва бошқа жиҳатларидан келиб чиқиб, демократияга ёндошиш усули бор. Ана шу нуқтаи назардан қараганда Президент И. Каримовнинг **«Шарқда демократик жараёнларнинг қадимдан шаклланган ўзига хос ва ўзига мос хусусиятлари бор. Буни асло назардан қочириб бўлмайди. Яъни шарқда демократик жараёнлар узвий равишда ва аста-секин тараққий топади. Бу соҳада инқилобий ўзгаришлар ясашга уринишлар ғоят нохуш ҳатто фожеали натижаларга олиб келади. Инқилобни Ғарб олимлари ҳам «ижтимоий тараққиётнинг ибтидоий ва ёввойи шакли» деб атаганлар. Табиийки, бундай йўл бизга асло тўғри келмайди»**, деганида демократияни жорий этишнинг ўзбекона тамойиллари мавжудлигини кўрсатади.

Дарҳақиқат, Ўзбекистон мустақилликка эришгач бир қатор мамлакатлар — жумладан Туркия, Олмония, Англия, Франция ва бошқа давлатлар ўз моделларини тавсия этдилар. Аслида бу мамлакатларда демократиянинг ибратли ва ўрганишга арзирли тажрибалари мавжуд. Бироқ, Ўзбекистон Президенти бу таклифларга ўзининг муносабатини аниқ кўрсатди. Ҳар бир миллатнинг ўз миллий руҳиятидан келиб чиқиб масалага ёндашиш зарурлигини билдирди. Айниқса, ўзбеклар сингари жуда қадимий миллат ва бой анъаналарга эга бўлган халқ эҳтиёжларини ҳисобга олмаслик оғир натижаларга олиб келиши мумкинлигини уқтирди ва **«Одамларнинг тафаккури ва ижтимоий савияси билан демократик ўзгаришлар даражаси ва суръатлари бир-бирига қанчалик мутаносиб бўлишига боғлиқ»дир.**

Тарихий тажриба шундан далолат берадики, демократик жараёнларни четдан нусха олиб кўр-кўрона кўчириш асло самара бермайди. Аксинча, бундай йўл чалкаш ва хатарли оқибатларга олиб келиши мумкинлигини кўрсатиб берди.

Демак, бошқарувда бўлгани каби ҳурриятга муносабатда ҳам бошқалардан андоза олиш, мамлакат туб аҳолиси руҳиятини ҳисобга олмаслик раҳбарни ҳам, аҳолини ҳам, бутун мамлакатни ҳам боши берк кўчага киритиб қўяди. Масалан, Ғарб демократиясини Шарқ мамлакатларида жорий этиш мумкин эмас. Унга тақлид қилиш кутилмаган фожеаларга олиб келиши мумкин. Бунинг аччиқ натижаларини Тожикистон мисолида кўраяпмиз. Эркинликка ортиқча йўл бериш, давлат ва бошқарув аппаратининг беҳад бўшашиб кетиши, ҳокимият жиловининг ўз ҳолига ташлаб қўйилиши минг-минглаб хонадонлар бошига кулфат келтириш билан якунланиши каби салбий ҳодисаларга гувоҳ бўлдик. Қолаверса, Россия Федерациясидаги аҳвол ҳаммамизга сабоқ бўлиши керак. У ерда бундан қарийб икки юз йил бурун башорат қилиб кетган Криловнинг машҳур «Оққуш, қисқичбақа ва чўртанбалиқ» масалидаги воқеа фожеали тарзда содир бўлди. Мамлакатни ҳар ким ўз томонига тортгани, давлат, ҳукумат ва парламент ўртасидаги келишмовчиликлар сабабли халқ ҳаёти таҳликали тус олди.

Республикамизда вужудга келаётган ижтимоий, сиёсий ва иқтисодий барқарорлик, ишлаб чиқаришдаги узлуксиз жараён умумхалқ ва умумдавлат аҳамияти йўлидаги ана шу қаттиққўллик, талабчанлик ва қатъий интизом натижасидир.

Одатда якка-якка шахсларнинг руҳий кечинмалари, хатти-ҳаракатлари ва феъл-атворидан умумжамият кайфияти, унинг маънавий қиёфаси шаклланади. Мустақиллик ҳаётимизга тобора чуқурроқ кириб бораётган, янгича маънавий, сиёсий муҳит шаклланаётган бир пайтда бу муҳим аҳамият касб этади. Энди ҳар галгидан ҳам ҳушёрроқ бўлишимиз, қўлга киритган буюк неъматни асраб олишимиз керак.

Хатти-ҳаракатлар, интилишлар ҳар қандай шароитда ҳам умумхалқ манфаатини ҳисобга олиб, унга таянсагина қадриятга айланади. Қадриятлар эса бебаҳо мулк. Уни халқ яратади, халқ баҳолайди. Унинг ўзи асраб, авайлайди. Демократия худди ана шундай буюк неъмат. Уни олий қадрият сифатида тушуниш, нечоғлик асраш ёки топташ авваламбор ҳар бир фуқаронинг ички маданиятидан, маънавий-ахлоқий қиёфасидан, сўнг эса бутун миллатнинг умумий маданий савиясидан, сиёсий ва ижтимоий фаоллигидан далолат беради.

Мухолифларимиз сўз ва фикр эркинлиги зарур, деб бонг уришди. Ҳамон жазавалари тутиб узоқ-яқиндан айюҳаннос солишмоқда. Иситмаси ошиб кетган бемор каби алаҳсирашмоқда. Бироқ, ҳеч нарса билан чегараланмаган сўз ва фикр эркинлиги ноўрин ва беўхшов, у халқ бошига кулфатлар келтириши мумкин бўлган хатти-ҳаракатларимизни чегаралаб туриш учун зарурлигини тушунишмади. Ҳали ҳамон тушунишмаяпти. Атоқли файласуф Андре Жид ҳам **«Эркин фикрлаш имкониятига эга бўлиш учун энг аввало хатти-ҳаракатларимиз оғир оқибатларга олиб келмаслиги кафолатига эга бўлмоқ лозим»,** — деган эди.

Ҳуррият — бу фақатгина яхши турмуш кечиришга ва кўнгил тусаганча яшашга даъво қилиш имконияти эмас! Аксинча, у эркин меҳнат қилиш, яратиш, бунёд этиш имконияти! Барча эҳтирослару жунбушлардан холи бўлган ақл-идрок тантанаси! Биз демократияни ана шундай тушунишимиз, англашимиз лозим. Ана шунда у аҳолининг ирода кучи, идроки ва тафаккури билан турмуш тарзига, яхши яшаш воситасига, жамиятни ҳам, инсон ҳаётини ҳам эзгулик сари йўналтирадиган кудратли кучга, буюк қадриятга айланади.

Демократияни Президент ёки ҳукумат бир фармон ёки қарор билан, парламент бир қонун билан ўрнатиб бермайди. Уни халқ ўзига-ўзи ақл-идрок билан яратади.

Демократияни англаш-шахснинг ҳамма учун бирдай зарур бўлган қонунларга тўла риоя этиш, аниқ тартиб-интизомга таяниб яшаш салоҳияти. Демократия бизга инсон ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қиладиган умумхалқ ва умумдавлат манфаатларини асрайдиган барча қонунларга бўйсуниб яшашни ўргатади.

Демократия фақатгина сиёсий, ҳуқуқий ёки ижтимоий категория эмас. Айни пайтда у маънавий-ахлоқий категория ҳамдир. Ҳурриятнинг кенг маънодаги тушунча эканлигини англаш ўзлигимизни англаш демакдир. Демократия — бу ҳокимиятсизлик ёки сепаратизм эмас! У давлат бирлиги ва Конституциявий асосдаги қатъий тартиб-интизомдир!

Эркинлик, демократия ўзига ҳаммани бўйсундирмаслиги, ҳаммани забт этмаслиги, балки у ақл-идрокка бош эгиши, унинг йўриғида юриши лозим. Ана шундан келиб чиқиб, биз энг аввало эркинликни, демократияни тарбиялашимиз керак. Чунки, у соғлом фикрлар ва шаклланган ақл-идрок таъсирида бўлсагина бизни тарбиялаши, жамиятни соғломлаштириши мумкин. Аксинча эмас.

Қолаверса, ҳар бир халқнинг фикрлаш даражаси, воқеа ва ҳодисаларга муносабати, уни баҳолаш тарзи, ўзининг тарихий келиб чиқиши, қадимий анъаналар асосида шаклланган турмуш тарзи ва табиати билан белгиланади. Ғарб демократиясида очиқдан-очиқ муносабат, Шарқ демократиясида эса аксинча — андишалилик, Ғарбда ота-онасини сенсираш, Шарқда эса ўзидан катталарга, оқсоқолга ҳурмат билан қараш, ақл билан иш тутиш анъаналари мавжуд. Умуман, ҳаёт тарзи, анъаналар ҳамма вақт ҳар бир мамлакат халқларининг хулқ-атворини шакллантиради. Хатти-ҳаракатини, воқеаларга муносабатини одатга айлантиради, миллатнинг қонқонига сингиб кетади, минг бир хужайрасидан жой олади. Демак, зарурат туғилганда Мағрибдаги воқеани Машриққа кўчириш, Машриқдаги ҳолатни Мағрибда зўрлаб амалга ошириш мумкин эмас. Ана шундан келиб чиқиб, мамлакатимизда юз бераётган жараёнларни кузатиб, айтиш мумкинки, ўз миллий давлатчилик тажрибаларимиз ва анъаналаримизга таяниб ҳар қандай шароитда ҳам оғир-вазминлик ва ақл-идрок билан иш тутиш — Президент Ислом Каримов сиёсий йўлининг, иш услубининг бош концепцияси ҳисобланади. Бу «қаттиққўл» ва «ўжар» сиёсатда қонунга ҳурмат билан қараш, қатъий интизом тушунчалари зарурий эҳтиёж даражасига кўтарилади!

Айримларнинг фикрича, Президент ҳуқуқий демократик давлатни шакллантириш хусусида фақат оғизда гапиради-ю, амалда барча имкониятларни чеклаб ташлаётган эмиш. Бу гапни айтаётганлар нуқул Ўзбекистонни Америка Қўшма Штатлари, Олмония, Фарангистон, Англия ва бошқа бир қатор мамлакатлардаги аҳвол билан солиштирадилар. Бу унчалик ҳам тўғри муқояса эмас. Биринчидан, мазкур мамлакатларда чинакам, рисоладагидек демократия мавжудлигига ҳеч ким кафолат бермайди. Сабаби, ҳаёт борки, қайсидир даражада «тартиббузарлик» содир бўлади. Инсоннинг табиати шундай. У ҳеч қачон энг мукаммал инсонпарварлик қонуниятлари билан чекланиб, чегараланиб қолмайди. Қолаверса, мутлақ абадий қонун ҳам бўлмайди. Инсон эҳтиёжлари табиий равишда чексиздир. Бундай чексизлик фуқаро ва давлат ўртасидаги муносабатларда ҳам, фуқароларнинг ўзаро муносабатларида ҳам маълум даражада худбинликка, суиистеъмолликка олиб келади.

Қолаверса, бироз бўлса-да ҳақиқатга юз тутайлик. Бу мамлакатларда инсон ҳуқуқлари, давлат ва фуқаро ўртасидаги муносабатлар борасида тўпланган тажрибалар, амалга оширилган ишлар икки юз ва ундан ҳам ортиқ йиллар мобайнида вужудга келганлиги ҳаммага аён-ку! Мустақил Ўзбекистонда тарихан жуда қисқа вақт мобайнида Ғарб давлатларидагидек кенг миқёсли тадбирнинг амалга ошишини талаб этиш ақлга сиғмайдиган ҳолат. Одамлар дунёқараши, фикрлаш тарзи ва онглилик даражасини бир кун ё бир йилда ўзгартириш сира мумкин эмас.

Бироқ, масаланинг бошқа томони ҳам бор. Бу ривожланган мамлакатлар мустақилликка эришган давр билан бугунги кун ижтимоий-сиёсий жараёнларининг турличалиги, одамлар дунёқараши ва онглилик даражасидаги ўзгаришларни таққослаганда яққолроқ кўринади. Мазкур ривожланган мамлакатларга нисбатан Ўзбекистонда ҳуқуқий демократик давлатни вужудга келтириш жараёни анча тез, шиддатлироқ тарзда бормоқда.

Ўзбекистонда демократик жараёнларнинг аҳоли онги ва дунёқараши, қалби ва маънавий-руҳий дунёси орқали табиий равишда чуқурлашаётгани унинг том маънодаги сиёсий маданиятини, соғлом ва гўзал маънавий қиёфасини белгилайди. Бу аста-секинлик билан турмуш тарзимизга айланиб бораётган ноёб қадрият, шууримизга ўрнашиб қолаётган олий ҳақиқатдир.

Нарзулла ЖЎРАЕВ.

Мардлар қўриқлайди Ватанни

Фарғонада битта жияним бор. Ўтган йилдан буён бошимни қотиради: «Тоға, мени Тошкентдаги бирорта Олий ҳарбий билим юртига элтиб қўйинг, ўз кучим билан имтиҳон топшириб ўқишга кираман», деб юз марта илтимос қилди. Юз биринчи марта сўраганидан сўнг, уни йўлдан қайтарадиган баҳоналарим тугади. Мен жиянимни ниятидан қайтара олмадим. Ахийри менинг ҳам қайсарлигим тутди: «Бўпти, бирорта ҳарбий билим юрти билан танишиб кўрай-чи, етуклик гувоҳномангни олган заҳотинг казармага элтиб ташлайман», деб ваъда бердим. Мактабларда ҳадемай ўқув йили якунланади. Ана-мана дегунча етуклик гувоҳномаси ҳам қўлга тегади. Шундоқ бўлгач, ваъдага вафо қилиш керак.

Республика Ички ишлар вазирлигига қарашли Тошкент Олий ҳарбий-техника билим юртини излаб топдим. Шаҳарнинг нариги четида жойлашган. Тавсия қилган ўртоқларнинг фикрича, бу ўқув юртида бозор иқтисодиёти шароитида ҳарбий бўлмаган соҳалар учун ҳам етук мутахассислар тайёрланар экан.

«Тажрибамдан синаб билдимки, сир-асрорини, ғаним аскарларини синдириш йўлини билган, уруш қизиганда ўзини йўқотмасдан, қўл-оёғи бўшашмасдан, лашкар фавжларини жангга бошлай оладиган, агар қўшин сафига рахна тушса, уни тезда тузата оладиган кишигина амирликка — зобитликка лойиқ ҳисобланади.

(«Темур тузуклари»дан).

ЗОБИТ БЎЛИБ ТУҒИЛМАЙДИЛАР

Тошкент Олий ҳарбий-техника билим юртининг бошлиғи, полковник Шуҳрат НИЁЗОВ билан суҳбат

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирининг буйруғи билан 1992 йил 20 январда Тошкент Олий ҳарбий-техника билим юрти ташкил этилди. Бу ўқув даргоҳида бевосита Ички қўшинлар учун зобитлар тайёрланади. Билим юртида 11 кафедра бор. 22 нафар фан номзоди курсантларга дарс беради. Ички ишлар вазирлиги билим юртини моддий ва маънавий жиҳатдан доим қўллаб-қувватлаётир; курсантларнинг касбий, жисмоний ва махсус тайёргарлигини такомиллаштиришга жиддий эътибор беріляпти. Билим юртининг бошлиғи полковник Ш. Ниёзов Ички ишлар вазирлигининг ғамхўрлиги туфайли юксак малакали зобитлар ҳаётга йўлланма олаётганини алоҳида таъкидлади...

Шуҳрат ака, сизнингча, одамлар нима учун ҳарбий бўладилар?

Полковник стол устида турган оқ қоғозга ўйчан тикилиб қолди. Агар Шуҳрат аканинг ўрнида бирорта артист бўлганда борми, шу тобда саҳнанинг у ёғидан бу ёғига шаҳдам одим ташлаб, ўн қулоч монолог ўқиб ташларди. Ўша артист шамол қаёққа қараб эсишини яхши биладиган бирорта чакана ёзувчининг асари бўйича «рол» ўйнаётган бўлса, албатта, Ҳадиси шарифдан, «Темур тузуклари» дан кўчирмалар қистириб ўтишни ҳам эсидан чиқармасди. Айни пайтда аллақандай кўринмас рақибларга орқаваротдан мафкуравий зарба бериб қўйишни «граждaнлик бурчи» деб ҳисобларди. Лекин, ҳарбий соҳада полковник унвонига эришган инсон ўйланиб ўтирарди. Чамаси, Шуҳрат ака қолипга туширилган жавобни ёдлаб олмаганга ўхшарди. Чунки у киши росмана ҳарбий эди.

—Маошларинг яхшими? — деб сўрадим.

— Яхши, — деди Шуҳрат ака. Апрель ойида олган маошнинг миқдорини айтди.

— Маош билан яшаш мумкин.

— Лекин, мен... Ҳарбийда икки йил хизмат қилганман. Ҳайдовчи эдим. Ҳар куни машина миниб ишга чиқардим. Баъзан машқ бўларди; уч юз-беш юз километр масофани деярли тўхтамасдан босиб ўтардик. Ўшанда, ҳеч қачон машина чамбарагини қайта ушламайман, деб қасам ичиб қўйганман. Ҳатто умуман наклиёт воситасини ёмон кўриб қолганман. Узр, мен фақат шахсий фикримни айтаяпман, холос.

— Ҳечқиси йўқ. Тўғри айтдингиз. Ҳарбий соҳани танлаган кишини фақат маош билангина ушлаб туриб бўлмайди. Албатта, маош рўзғор тебратишга етиши керак. Аммо, биласиз, хизмат бизда соат билан чекланмайди. Темир интизом ҳамма учун баробар. Унга оддий аскар ҳам, олий қўмондон ҳам бўйсунади. Агар манави ерда бир нима бўлмаса, ҳарбий бўлиш қийин, — деб Шуҳрат ака юраги устига қўлини қўйди.

— «Ватанни севмоқ иймондандир», — деб беихтиёр айтиб юбордим.

Шуҳрат ака боши билан тасдиқ ишорасини билдирди.

— Ватанни ҳамма севиши мумкин, лекин Ватанни ҳимоя қилиш учун фақат севгининг ўзи камлик қилади. Бунинг учун фидойи бўлиш керак. Ватан учун қурбон бўлишга ҳар дақиқа шай турадиган инсонгина чин маънода ҳарбий бўлади. Мен онгли қурбонликни, билиб туриб Ватан учун жондан кечишни назарда тутяпман.

— Тушундим, — дедим.

Ўртага сукунат чўкди. Чекишга рухсат сўрадим. Товуши ўчириб қўйилган телевизор ёнига бориб, сигарет тутатдим. Телевизорда «Вести» бошланди. Шуҳрат ака ўтирган жойида товушни кўтариб қўйди. Экранда Россиянинг Ички ишлар вазири генерал Куликов кўринди. У матбуот конференцияси ўтказаётган эди. У журналистнинг битта саволига бундай жавоб қайтарди: «Сайлов олди ташвиқоти ҳал қилувчи паллага кириши муносабати билан Борис Ельцин Чеченистонга сафар қилишни мўлжаллаб турибди. Бироқ, очиқ-ойдин айтиб қўйишим лозимки, мен Президентнинг хавфсизлигига кафолат беролмайман...»

Шуҳрат ака бош чайқади.

— Кафолат бера олмаса, истефо бериши керак. Тўғрими? — дедим.

— Қайдам... Россия давлат Думаси билан Президент Б. Н.Ельцин ўртасида ғалати пойга бошланди. Хабарингиз бўлса керак.

— Айтмоқчи, Россия давлат Думасининг собиқ СССРни тиклаш тўғрисидаги 15 март куни қабул қилган қарори тўғрисида нима дейсиз?

— Уни Ўзбекистонга алоқаси йўқ. Президентимиз Ислом Абдуғаниевич Каримов Хоразм вилояти халқ депутатларининг сессиясидаёқ Россия давлат Думасининг қарорига муносиб жавоб қайтарганлар: «Бизга ўша қарорнинг ҳеч қандай алоқаси йўқ».

Шуҳрат акадан билим юртида қандай факультетлар борлигини сўрадим. Ён дафтаримга уларни номма-ном қайд этиб қўйдим:

1. Взвод командирлари куллиёти;
2. Отряд бошлиқлари куллиёти;
3. Алоқачилар куллиёти;
4. Инженер-техник воситалари муҳофазаси куллиёти;
5. Иқтисодчилар куллиёти;
6. Ишлаб чиқариш ташкилотчилари (молиявий-иқтисодий) куллиёти.

Тошкент Олий ҳарбий-техника билим юртида олтита факультет бўлиб, 1996 йилда режа бўйича курсант ўқишга қабул қилинади. 1995 йили ҳар бир ўринга тўрттадан талабгор ҳужжат топширган эди. Бу йил ҳам конкурс катта бўлиши кутилаётир. Имтиҳонлар ТЕСТ синовлари усулида ўтказилади.

Ўтган йили билим юрти биринчи марта зобитлар тайёрлаб берди. Булар мустақил мамлакатимизнинг қалдирғоч посбонларидир. 1995 йил 23 июл куни бўлиб ўтган битирув маросимига бағишланган тантаналарда Ички ишлар вазири, генерал-полковник З. Алматов навқирон зобитларга илк ҳарбий унвон нишонларини топширди.

Тошкент Олий ҳарбий-техника билим юртининг ҳовлисини айланиб кўрдик. Бир гуруҳ курсантлар майдонда сафда юриш машқларини бажаришди; яна бир гуруҳ эса жанговар машқ ўтказиладиган майдончани тартибга келтиришар; навбатчи курсантлар эса ҳовлини супуриб-сидиришар эди... Билим юрти ҳудудининг адоғида эса Ғозғондан (Нурота) келтирилган икки бўлак оқ мармар инсон шаклига тарошланаётган экан. Бу мармар бўлаклари, тахминан, беш-олти тонна келарди. «Улуғвор ҳайкал бўлади», деб ўйладим ўзимча. Бундай яхлит ҳайкални қачонлардир Миср фиръавнлари бунёд этишган эди. Бизда эса, одатда, ҳайкаллар оммавий нусхада қолипдан чиқарилади.

— Насиб қилса, мамлакатимизда мустақиллик байрами нишонланадиган куни соҳибқирон бобомиз Амир Темурнинг буюк ҳайкали билим юртининг марказий майдонига ўрнатилади, — деб изоҳ берди Ш. Ниёзов. — Енгилмас лашкарбоши бўлажак зобитларнинг ҳар бир ҳаракатини кузатиб туради. Биз ҳар қадамда у кишининг синчков нигоҳини ҳис этиб, ўлмас бобомизнинг муборак руҳлари мададкор эканини ҳис қилиб турамиз.

Маълум бўлишича, самарқандлик ҳайкалтарош Тўлаган Ёрқулов бир неча ойдан бери соҳибқирон Амир Темур ҳайкалини яратаётган экан.

Мармар пойида Шуҳрат ака билан узоқ суҳбатлашдик. «Ҳарбий соҳани танлаган одам қанақа бўлиши керак? деган савол мени қизиқтирарди. Билиб бўладими, нафақат жияним, умуман, ёшлик сурури туфайли бу касбни танлаб қўйган бугунги ўқувчилар билим юртини битиргандан сўнг: «Характеримга тўғри келмади», деб «биринчи муҳаббати»ни ташлаб қочса нима бўлади? Қанча маблағ, қанча вақт зое кетмайдими?

— Шуҳрат ака, ўтган йили билим юртини битирган зобитлар тўғрисида маълумотга эгамисиз? Уларнинг тақдири сизни қизиқтирадими?

«Ўн саккизга кирмаган ким бор!»

Севги ҳақида кўп ёзилган, ёзиляпти, ёзилаверади. Кейинги пайтларда «Муҳаббат йўқ экан» деб айтувчилар кўпайиб қолганлиги учун «ҳозирги ошиқ қандай?» деган саволга жавоб топиш қизиқдир.

Ва бу саволнинг жавобини тинглашни сизларга ҳам раво кўрдик.

Илҳом — СамДУ математика факультетининг толиби, қишлоқдан ўқишга келган.

«МУҲАББАТ БОР ЭКАН!!!»

Дангал гапиришни ёқтиради. Яқин дўстлари билан дилдан гурунг қилишни энг яхши ҳордиқ деб билади. Ва айни пайтда... СЕВАДИ.

— Айтинг-чи, ҳозир қандай ҳиссиётларни бошдан кечиряпсиз?

— У билан боғгина учрашиб келдим. Гаплашиб ўтирганларимизни, сўнг уйига — Хоразмга кузатиб қўйганимни хаёлимдан ўтказяпман. Нималардир кўнглим тўлгандек.

— Севиб қолиш ҳар хил бўлади: бир кўришда, аста-секин, йиллар ўтиб... Сиз қандай севгансиз?

— Аниқ айтолмайман. Аслида уларнинг ҳаммасига бир ўртоғим сабабчи бўлган... Биринчи курсда ўқир эдик. Қизларнинг кўпчилигини унчалик танимасдик. Бир куни ўша ўртоғим бир қизни кўрсатиб «зўр эканми, бир гапга солиш керак-да...» деб қолди. Йигитлар кулиб бош ирғаб қўйишди. Қиз менинг кўзимга умуман бошқача бўлиб кўринди. Ўртоғимнинг гапидан оғриндим. «Наҳотки йигитларнинг фикри фақат шу бўлса?» Уларнинг шу қизга бўлган муносабатини кузата бошладим. Айни пайтда қизни ҳам. Негадир кўнглимда унга ҳимоячи бўлиш, паноҳ бўлиш истаги туғила бошлади. У билан аввал курсдош, кейин дўст, кейин яқин дўст сифатида суҳбатлаша бошладим. Бу давр ичида унга ёрдамим тегди ё йўқ билмайман, лекин уни бошқалардан қизғана бошлаганимни сезиб қолдим. Ва бир куни ўйлаб қарасам, мен уни севиб қолибман. Гарчи у ўзимдан бир ёш катта бўлса ҳам...

— Ие, у сиздан бир ёш катта экан, бунга сиз қандай қарайсиз?

— Кимларгадир бу нарса ажабланарли туюлиши мумкин. Аммо, мен ёшга мутлоқ эътибор бермайман. Қолаверса, севги ёш танламайди-ку.

— Сизга нисбатан «усиз бир лаҳза ҳам туролмайди» деган иборани ишлатса бўладими?

— Унчалик даражада бўлмаса ҳам уни бир кун кўрмасам соғиниб қоламан. Ахир бизнинг давримизда Мажнун бўлмоқликнинг иложи йўқ-ку.

— Айтинг-чи, у илк севгингизми?

— Йўқ. Мактабда ҳам бир қизга кўнгил қўйгандим. Лекин, бу ўткинчи ҳиссиётлар эди. Ҳозир у қиз оилали бўлиб кетган.

— Севгингиз дарсларингизга халақит бермайдими?

— Тўғри, баъзан дарслардан чалғишга мажбур бўламан. Билим олиш келажакка қўйилган пойдевор деб биламан. Лекин, севгисиз одамда келажакка ишонч, муҳаббат қайдин бўлсин?

— Сизнингча, муҳаббат икки қалбнинг жинсий иштиёқими? Ёки...

— «...Ёки бир-бирини англашга, руҳий бир бутунлик ҳосил қилишга интилишми?» демоқчисиз, шекилли. Менимча, иккинчи фикр тўғри. Ахир сиз айтган нарса фақат инсонга, балки бошқа жонзотларга ҳам хос-ку...

— Албатта, у билан сайр қилиб турсангиз керак. Шаҳримизда ошиқлар учун қулай ва маданий маскан қаер деб ўйлайсиз?

— Менимча, бундай қулай жой истироҳат боғидир. Ахир севганингиз билан (агар чиндан ҳам у сизни сидқидилдан севса) бирга кезиш бахтига не етсин? Лекин... ўриндиқда ястаниб олганча барчанинг кўз ўнгида ўпишиб, қучоқлашиб ўтириш муҳаббатнинг кучлилигидан эмас, балки шунчаки кўнгилхушлик деб ўйлайман.

— Ораларингизда тушунмовчилик ҳам бўлиб турадими?

— Ҳа. Лекин биз бир-биримизни жуда яхши билганимиз учун нохуш ҳолатлар кўп узоққа чўзилмайди.

— Кутилмаган сабаблар биланми ёхуд шароит тақозо қилибми, севганингизга етишолмай қолишингиз учун чўчимайсизми?

— У қиз хоразмлик. Эҳтимол, шароит мен истаганчалик бўлмас. Қолаверса, биз ўзбекларда ота-она розилиги деган гап ҳам бор-ку. Ўша розиликка эришишни иккаламиз ҳам жуда-жуда истаймиз... Ана шунда ҳаммангизни бахт кечасига таклиф этамиз.

Ғайрат САЪДУЛЛА,
Нодир ЖОНУЗОҚ
суҳбатлашди.

Жиззах туманида кўплаб кичик корхоналар ва деҳқон-фермер хўжаликлари муваффақиятли фаолият кўрсатмоқда. Бу эса ёшларимизни иш билан таъминлаш, қишлоқда саноатни ривожлантиришда катта аҳамият касб этаяпти.

*Тумандаги **«Ўзбекистон»** жамоа хўжалигида ташкил этилган **«Беҳзод»** деҳқон-фермер хўжалиги асосан мебел ишлаб чиқариш билан шуғулланади. Бу ерда ундан ортиқ маҳсулотлар тайёрлаш йўлга қўйилган. Тайёрланган мебел маҳсулотлари сифатли ва пишиқлиги, арзонлиги билан харидорларга манзур бўляпти.*

Шунингдек, деҳқон-фермер хўжалиги қошида ғишт ишлаб чиқариш цехи ва пилорама ишлаб турибди. Улар аҳоли буюртмаси асосида иш юритяптилар.

Бу йил деҳқон-фермер хўжалиги жамоа хўжалигидан 80 гектар ер олди. Бу майдонга пахта экиш режалаштирилган. Ундан олинган даромад эса мебел ишлаб чиқаришни янада кенгайтиришга сарфланиши кўзда тутилмоқда.

Суратда: «Беҳзод» деҳқон-фермер хўжалиги ишчиси уста Ислом Маматқулов.

Б. ТЎРАЕВ олган сурат.

— Бўлмасам-чи! Ёш зобитлар ўз қисмларига бориб жойлашгач, бир қанча вақтдан кейин уларнинг қандай хизмат қилаётгани тўғрисида илк хулосалар келади. Хулосалар жиддий таҳлил қилинади, ўрганилади. Таҳлил асосида камчиликлар маълум бўлса, биз уларга йўл қўймаслик чораларини ишлаб чиқамиз. Ҳозирча зобитларнинг жанговар тайёргарлиги борасида эътироз йўқ.

— Ўтган йили билим юртини тамомлаб, хизмат жойига борган зобитлар орасида муддатидан илгари истеъфога чиққан кишилар борми?

— Ҳали бунақаси бўлмади. Бундан кейин ҳам бўлмаса керак.

— Нега?

— Негаки, тўрт йиллик ўқиш курсантлар учун жиддий синов бўлади. Синов давридаги оғирликларга бардош берган курсант, албатта, хизматга яроқли эканини исботлайди. Уларда ўз иродасига, ўз кучига ишонч пайдо бўлади.

— Демак, жойларда ҳам ёш зобитлар маълум маънода янада чиниқтирилиши, оз-моз қўллаб-қувватланиши лозим?

— Билим юртида олган билимини мустаҳкамлаши учун дастлабки пайтлари, шубҳасиз, қисм қўмондонлари томонидан руҳлантириб турилиши керак. Чунки назарий билим билан амалий тажриба тўла уйғунлаштирилгандан кейингина ҳақиқий мутахассис шаклланади. Ахир, зобит ҳам инсон. У ҳар дақиқада Ватан учун фидокорликка шай турган инсон.

Сабот-матонат, фаҳм-фаросат кишининг қонида бўлиши керак. Зобитнинг маънавий олами ўз-ўзидан муайян шаклга кириб қолмайди. Яъни, қандайдир пойдевор бўлиши лозим.

Сизнингча, соҳибқирон Амир Темурнинг ҳайкалини нима учун билим юртининг марказий майдонига ўрнатаяпмиз?— деб сўради Шуҳрат ака оқ мармарга ишора қилиб.

Англадимки, илмоқли саволларим суҳбатдошимнинг андак ғашини келтирган эди. Ўзим ҳам бир оз хижолат бўлдим.

Ўртадан ноқулайлик кўтарилгач, Шуҳрат ака мухтасар таржимаи ҳолини гапириб берди.

Полковник Шуҳрат Ниёзов ҳарбийлар сулоласининг бошлиғи экан. Улар олти оға-ини бўлиб, ҳарбий соҳани танлаганлар; тўнғич оға полковник бўлса, кенжа ука катта лейтенант даражасига етган.

Бу сафар ўзим ҳам ҳарбий интизомга бўйсунмадим: заҳирадаги аскар сифатида полковник Ш. Ниёзовнинг гапларини тик турганимча ён дафтарчамга тез-тез қайд этиб қўйдим.

Алламаҳал Шуҳрат акадан кетишга изн сўрадим.

— Иш пайти ҳам тугади. Узр, ишдан кейин ҳам сизни хийла овора қилдим, — дедим.

— Хижолат бўлманг, бизда иш вақти тугади деган гап бўлмайди. Иш вақтимиз ҳар куни йигирма тўрт соат давом этади, — деб самимий хайрлашди Шуҳрат ака.

Икки четида манзарали дарахтлар экилган йўлка бўйлаб кўчага йўл олдим. Йўлак бўйида қаторлашиб турган ниҳолчалар ҳам гўё ёш курсантлар каби «рослан» ҳолатида қаддини ғоз тутиб, қотиб қолгандай эди. Ажаб, Тошкент Олий ҳарбий-техника билим юрти ҳудудидаги дарахтлар ҳам ҳарбий тартиб-интизомга ўрганиб қолган экан-да!

***

Куни кеча Фарғонадан ўша орзуманд жияним сим қоқди.

— Тоға, кечирасиз, сизни хийла овора қилдим, ҳарбий хизматга бориб келмоқчиман. Хизматдан сўнг албатта бирорта ҳарбий билим юртига ўқишга кираман, — деди жияним. — Хизматда юриб қайси соҳа маъқул эканини танлаб қўяман...

— Билганингни қил, жиян. Лекин, мудом эсингда бўлсин, ҳеч ким зобит бўлиб туғилмайди. Балки... — Кутилмаганда телефон алоқаси узилиб қолди.

Бир-бир ярим соатдан сўнг телефон жиринглади. Трубкани кўтарсам, яна жияним экан.

— Тўғри айтасиз, тоға! Ҳеч ким генерал бўлиб туғилмайди... Генерал бўлишни орзу қилмаган аскар — аскар эмас...

Яна телефон алоқаси узилди. Кейин телефон жиринглашини яна кутдим. Лекин, чамаси, жияним қайта Тошкент билан боғлана олмади.

Майли, жўжани кузда санаймиз. Ҳар ҳолда, муҳим гапни айтиб улгурдим-ку. Муҳими шу — ҳеч ким зобит бўлиб туғилмайди.

Суҳбатдош
Б. НАБИЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ОЙНАИ ЖАҲОНИДА

Душанба, 3

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 20-серия.
9.20 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Ҳайкалтарош».
9.30 «Оби-ҳаёт». Жиззах қўғирчоқ театрининг спектакли.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Илм — ўзликни билмакдир».
10.35 «Жаҳон киноси юлдузлари». Ричард Гир.
11.05 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.
11.35 «Анъана ва замон». «Остонаси тиллодан...»
12.05 «Шавкатли рицарь Айвенго ҳақида». Бадиий фильм.
13.30 «Темиртан даҳолар». Ўзбекистонда компьютерлаштириш.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Тафаккур». Тележурнал.
18.40 Футбол шарҳи.
18.55 «Эл тинчлиги йўлида». Тошкент вилояти Чирчиқ шаҳар ички ишлар бўлими ходимлари иш фаолиятидан.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Етти иқлим ҳукмдори». Бадиий-публицистик кўрсатув.
21.50 «Қалбимда сен, назокат». «Нола» гуруҳи.
22.15 ЎзТВ хазинасидан. Ш. Холмирзаев. «Қадимда бўлган экан...». Видеофильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Турон тулпорлари». Спорт дастури.
00.15 — 00.25 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.40 «Палитра».
19.05 ТВ II намойиш этади.
19.15 «Постфактум».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Курьер».
20.15 «...яна об-ҳаво ҳақида».
20.20 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 ТВ II намойиш этади.
21.10 «Уфқлар».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.00 — 24.00 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Дарахтлар қўшиғи». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси 18.10 — 20.40
*
20.40 «Бельдерсой», «Есенсой чўлларида». Телефильмлар.
*
Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.30
*
21.30 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.20 Эълонлар.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

Сешанба, 4

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Ёшлик» студияси. «Талабалар саҳнасида».
9.05 Биржа ва банк хабарлари.
9.20 «Кичкинтоймиз — гижингтоймиз».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ҳаммаси маҳалладан бошланади...». Публицистик кўрсатув.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Абитуриент-96. Математика.
11.00 Немис тили.
11.30 Абитуриент-96. Она тили.
*
12.00 Халқ чолғу асбоблари ва баянчилар VII Республика кўрик-танловининг якуний концерти.
12.30 «Мовий тоғлар ёки ҳақиқатдан узоқ воқеа». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Замон билан ҳамнафас». Истаган-имкон топар.
18.20 «Хазина». Тележурнал.
18.55 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Тафаккур ёлқинлари».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Давра суҳбати». Қишлоқ жойларида умумтаълим мактабларини ривожлантириш масалалари.
21.30 «Олтин мерос». «Баёт».
22.15 «Даллол». Бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Ёшлар билан юзма-юз». Таҳлилий кўрсатув.
00.30 — 00.40 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Тропиканка». Телесериал.
19.05 «Блиц». Фотокўрик.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Бизнес-уик».
20.10 «АРТ-журнал».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Кинонигоҳ».
23.40 — 00.15 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ҳайкалтарош Илҳом Жабборов». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.10 — 20.40
*
20.40 «Бу ажиб дунё».
*
Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.30
*
21.30 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.20 Эълонлар.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

Чоршанба, 5

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Олтин мерос». «Баёт».
9.10 «Ёшлар билан юзма-юз». Таҳлилий кўрсатув.
9.45 «Ўзбектелефильм». кўрсатади: «Ўйинчоқ».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Қишлоқ тадбиркорлари». Имконият излаб...
Ўқув машғулотлари:
10.30 Абитуриент-96. Математика.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 Абитуриент-96. Физика.
12.00 «Ассалом, япон тили!».
*
12.40 «Замин нидоси». Публицистик кўрсатув.
13.00 Болалар учун фильм. «Самсон ва Салли».
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Умид учқунлари». Тележурнал.
18.40 Спорт хабарномаси.
18.55 «Оламни асранг!». Жаҳон атроф-муҳитни муҳофаза қилиш кунига бағишланади.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». Қўшиқлар кўрик-танлови.
21.35 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Жиззах вилояти.
22.15 «Саҳна ҳаёти». Театр ва томошабин.
23.00 «Галатепалик «Авлиё»: Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Алпомиш авлодлари». Спорт дастури.
00.15 — 00.25 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 ТВ II намойиш этади.
18.40 «Кулгига нима етсин!»
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.20 — 00.20 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Пойга». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.10 — 20.40
*
20.40 «Келинбарон». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.30
*
21.30 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.20 Эълонлар.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

Пайшанба, 6

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Академик Ҳабибулло Абдуллаев».
9.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
9.15 «Нафосат оламида». Кинодастур.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Булоқлар кўз очганда». Тележурнал.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Абитуриент-96. Биология.
11.00 Ўзбек тилини ўрганамиз.
*
11.30 «Қизиқарли учрашувлар». Рауф Толиб — 50 ёшда.
12.00 Тошкент маданият техникуми ўқитувчи ва талабалари концерти.
12.35 «Учувчининг парвози». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Диққат, премьера: «Улкан одим». Ҳужжатли фильм.
18.20 «Дардларга малҳам маскан».
18.50 «Тилга эътибор».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Табаррук қадамжолар». Соҳибқирон излари...
21.20 «Назм ва наво». Бобур лирикаси.
22.00 «Кўзларим йўлингда». Бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Дўстлик».
00.40 — 00.50 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дармон».
20.10 «Сизнинг услуб».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Автосалон».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.40 «Кинонигоҳ».
23.20 — 00.05 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Отларни ким эгарлайди?». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.10 — 20.40
*
20.40 «Эстафета». Спорт кўрсатуви.
20.55 Эълонлар.
*
Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.30
*
21.30 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.20 Эълонлар.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

Жума, 7

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Дўстлик».
9.10 «Юзма-юз». Мулоқот.
9.30 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Юрт ҳақида куйлайман».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Фермер». Тележурнал.
10.35 Немис тили.
11.05 Болалар учун. «Сеҳрли оҳанглар».
11.35 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» почтасидан.
12.15 «Созимиз — овозимиз». Мусиқий дастур.
12.45 «Шайтонвачча». Фильм-эртак.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Навбаҳор» — «Нефтчи» (ёзиб олинган).
18.30 Янгиликлар.
18.40 «Шеърият». Кавсар Турдиева.
18.50 «Тақдир». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ҳаёт ва қонун». Эркин иқтисодий минтақалар тўғрисидаги Қонун шарҳи.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Давра суҳбати». Қишлоқ аҳолисининг турмуш шароитини яхшилаш, уй-жой қурилишини ривожлантириш масалалари.
21.30 «Ҳофизлар хониш қилганда». Мусиқий дастур.
22.00 Ш. Ниғматова. «Ишингиз бароридан келсин!». Муаллифлик кўрсатуви.
22.40 «Кино усталари». Ўзбекистон халқ артисти Марям Ёқубова.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Тошкентга марҳамат».
00.10 — 00.20 Тунги концерт.

II

18.00 «Эртак».
18.25 Эълонлар.
18.30 Янгиликлар.
18.40 «Жума тақвими».
18.45 «Юлдузлар».
19.15 «Блиц». Фотокўрик.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Сизлардан ишорат...»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ривоят».
21.10 «Эртага — шанба».
21.25 «Мафтункор чеҳралар».
21.50 «Таманно».
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.40 — 23.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Қоялар орасида». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.15 — 20.40
*
20.40 «Хотирамиздаги шаршара», «Спортнинг ажиб тури». Телефильмлар.
*
Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.30
*
21.30 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.20 «Шоҳсупа сари».
22.50 Эълонлар.
22.55 — 23.00 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

Шанба, 8

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.
9.05 «Эъзоз». Телеочерк.
9.35 «Санъат ғунчалари». Концерт.
10.05 Шоир ва драматург Ҳайдар Муҳаммаднинг ижодий кечаси.
11.00 «Фотима». Бадиий фильм.
12.35 «Орзули олам бу...». Телеочерк.
13.05 — 14.55 «Маънавият». Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Ўйнаймиз-у ўйлаймиз».
18.50 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Маҳмуджон Азимов куйлайди.
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Бу ажиб дунё...»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Экология ва саломатлик». Марказий Осиё телевидениелариаро мулоқот.
22.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!» Қўшиқлар кўрик-танлови.
22.30 «Жаҳон ҳафта ичида».
22.45 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

II

9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
9.35 «Компьютер-Осиё».
10.05 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
10.55 «Автосалон».
11.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
11.55 «Кинонигоҳ».
13.35 — 14.35 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».
***
18.00 «Совға».
18.20 Эълонлар.
18.25 «Олам». Маърифий кўрсатув.
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мактуб».
20.05 «Имкон чўққилари».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кўнгил». Дилшод Шамснинг муаллифлик кўрсатуви.
21.30 Видео янгиликлари.
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 — 00.10 Видео — «О».

III

17.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси 17.25 — 23.25
*
Россия давлат телевидениеси 23.25 — 23.55
*
23.55 Эълонлар.
24.00 — 00.20 «Ғилон», «Ўзбекистоннинг сержило тошлари». Телефильмлар.

IV

10.00 Болалар учун фильм. «Ўрмонлар оша, тоғлар оша».
11.10 Эълонлар.
11.15 «Безнен мирас» (татар тилида).
11.55 «Дидар» (қозоқ тилида).
12.35 — 13.05 «Мюзик-холл».
* * *
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

Якшанба, 9

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Шоҳруҳ» клуби.
11.30 «Бугун — Енгил саноат ходимлари куни». Кўрсатув ва концерт.
12.10 «Аршин мол-олан». Бадиий фильм.
13.30 «Ташриф» Дам олиш дастури.
14.20 — 16.00 «Менга сўз беринг». Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Синфдош». Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишланган кўрсатув (1 июндаги кўрсатув такрорланади).
19.05 «Ойнаи жаҳонда...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Ишқ мактуби». Киноконцерт.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Эътироф». Японияниниг Ўзбекистондаги элчиси Укеру Магосаки билан суҳбат.
21.25 «Рақс санъати усталари». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Нарзиддин Шерматов.
22.15 Футбол майдонларида.
22.45 «Қалдирғоч». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Санъат кошонаси».
00.10 — 00.20 Тунги концерт.

II

9.00 «Эртак».
9.20 «Блиц». Фотокўрик.
9.30 «Сизлардан ишорат...»
10.00 «Ривоят».
10.10 «Мафтункор чеҳралар».
10.35 «Таманно».
10.45 «Ал-Биширининг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
11.40 «Мактуб».
11.50 «Имкон чўққилари».
12.10 «Кўнгил».
12.40 Видео янгиликлари.
13.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
13.40 Видео — «О».
15.20 — 16.20 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».
***
17.30 «Келгуси ҳафтада».
17.45 Эълонлар.
17.50 «LEGO» сайёраси».
18.15 «Ал-Биширининг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
19.10 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Шахс ва баҳс».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Футбол олами.
21.35 «Илҳом сатрлари».
21.40 «Келгуси ҳафтада».
21.50 «Даракчи».
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.35 — 00.15 Видео — «О».

III

17.10 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия давлат телевидениеси 17.20 — 21.45
*
21.45 «Жонли сайёра».
22.05 Эълонлар.
*
Россия давлат телевидениеси 22.10 — 23.55
*
23.55 Эълонлар.
24.00 — 00.25 «Панорама».

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
10.30 Эълонлар.
10.35 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
12.15 Эълонлар.
12.20 «Парле ву франсэ?». Француз тили ҳамма учун.
12.50 «Жонли сайёра».
13.10 «Мазза!».
13.25 — 13.40 «Ҳар соҳадан бир шингил».
* * *
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

РОССИЯ ОЙНАИ ЖАҲОНИДА

Душанба, 3 июнь
РЖТ
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимада)
17.20 «Тропиканка сири»
18.10 Тиғиз вақт
18.35 «Мусиқани топ»
19.05 «Биз». В. Познернинг муаллифлик дастури
19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
20.00 Время
20.45 «Президент сайловлари — 96»
«РОССИЯ» КАНАЛИ, Дубль 4
21.00 Вести
21.30 Сайловлар — 96
21.45 Клип-антракт
21.55 «Фортелдан пьяногача»
22.25 Арт-отув
23.00 Сайловлар — 96

Сешанба, 4 июнь
РЖТ
6.30 Телетонг
6.30, 7.00, 7.30 — Кун янгиликлари, об-ҳаво
6.50 — Монетний двор
7.05 — Эрталабки бадантарбия
7.15 — Қонун чиқарувчи
7.25 — Огонек
7.40 «Президент сайловлари ' 96».
7.50 Телетонг (Давоми)
x x x
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимада)
17.20 «Тропиканка сири»
18.10 Тиғиз вақт
18.35 «Мусиқани топ»
19.00 Мавзу
19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
20.00 Время
20.45 «Президент сайловлари — 96»
«РОССИЯ» КАНАЛИ, Дубль 4
20.35 Сайловлар — 96
20.50 Клип — антракт
21.00 Вести
21.30 VII Халқаро «Кинотавр» кинофестивалининг очилишига бағишланган тантанали маросим
22.40 «Ер». «Буюк алдовлар даври» туркумидан ҳужжатли фильмлар премьераси. 2-фильм.

Чоршанба, 5 июнь
РЖТ
6.30 Телетонг
6.30, 7.00, 7.30 — Кун янгиликлари, об-ҳаво
6.50 — Монетний двор
7.05 — Эрталабки бадантарбия
7.15 — Қонун чиқарувчи
7.25 — Услуб
7.40 «Президент сайловлари — 96»
7.50 Телетонг — (Давоми)
x x x
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимада)
17.20 «Тропиканка сири»
18.10 Тиғиз вақт
18.35 «Мусиқани топ»
19.05 «Йўқолганни қидириб». Глен Миллер. Г. Скороходов олиб боради.
19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
20.00 Время
20.45 «Президент сайловлари — 96»
«РОССИЯ» КАНАЛИ. Дубль 4
20.45 Сайловлар — 96
21.00 Вести
21.40 Ўз-ўзига режиссёр
22.10 Сайловлар — 96
22.20 «Кинотавр» кинофестивали кундалиги
22.35 «Труд». «Буюк алдовлар даври» туркумидан ҳужжатли фильмлар премьераси. 3-фильм.

Пайшанба, 6 июнь
РЖТ
6.30 Телетонг
6.30, 7.00, 7.30 — Кун янгиликлари, об-ҳаво
6.50 Монетний двор
7.05 Эрталабки бадантарбия
7.15 — Қонун чиқарувчи
7.25 — Йил бўйи полиз бўйлаб
7.40 - «Президент сайловлари — 96»
7.50 Телетонг (Давоми)
x x x
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимада)
17.40 «Тропиканка сири»
18.10 Тиғиз вақт
18.35 Кулгу панорама. Е. Петросян олиб боради.
19.00 «Юзма-юз»
19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
20.00 Время
20.45 «Президент сайловлари — 96»
«РОССИЯ» КАНАЛИ, Дубль 4
20.35 Сайловлар — 96
20.50 Клип — антракт
21.00 Вести
21.30 «Шоҳ Петр қандай қилиб арабни уйлантиргани ҳақида эртак» Бадиий фильм.
23.10 Сайловлар — 96
23.20 «Табиат шоҳи». «Буюк алдовлар даври» туркумидан ҳужжатли фильмлар премьераси. 4-фильм.

Жума, 7 июнь
РЖТ
6.30 Телетонг
6.30, 7.00, 7.30 — Кун янгиликлари, об-ҳаво
6.40 — Миш-мишлар
6.50 — Монетний дворь
7.05 — Эрталабки бадантарбия
7.15 — Қонун чиқарувчи
7.25 — Икир-чикирлар
7.35 «Президент сайловлари — 96»
7.50 Телетонг (Давоми)
x x x
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимада)
17.20 «Тропиканка сири»
18.15 Инсон ва қонун
18.45 «Мўъжизалар майдони»
19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
20.00 Время
20.45 «Президент сайловлари — 96»
«РОССИЯ» КАНАЛИ, Дубль 4
20.35 «Сайловлар — 96»
20.50 Клип — антракт
21.00 Вести
21.30 «Беадад». Бадиий фильм. Россия — Франция, 1992 йил.
23.20 «Кинотавр» кинофестивали кундалиги

Шанба, 8 июнь
РЖТ
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимада)
17.25 «Хайрлашув гастроллари». Телевизион бадиий фильм.
18.35 Нима? Қаерда? Қачон? (1 июнда ёзиб олинган)
19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
20.00 Время
20.47 «Сиз кўнгил қўйган...» Т. Гвердцители.
21.00 Футбол бўйича Европа чемпионатининг очилиш тантаналари
21.20 Футбол. Европа чемпионати. Англия ' Швейцария терма командалари. Англиядан олиб кўрсатилади.
«РОССИЯ» КАНАЛИ, Дубль 4
21.00 Вести
21.35 Хоккей. Стэнли кубоги. Финал

Якшанба, 9 июнь
РЖТ
17.20 Бахтли тасодиф
18.09 Қўшиқ — 96
19.00 Время
19.35 Рязановнинг барча фильмлари. «Гараж»
«РОССИЯ» КАНАЛИ, Дубль 4
21.05 «К-2» тақдим этади. «Сергей Соловьевнинг севимли аёллари. Синди Кроуфорд»
22.00 «Сенга боғлиқ»
22.10 Ксюша ҳузурида
22.40 «Кинотавр» кинофестивали кундалиги
23.00 Кўзгу

Ушбу дастурни «Заковат» жамармасининг [illegible]

Бугун — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни

БОЛА КЎНГЛИ ОНАДА!

Ўзбекистон радиоси «Маориф ва тарбия» бош муҳарририятининг катта мухбири Ҳафизахон Ҳайитметова билан журналист Муҳтарама Улуғова суҳбати

— Ҳафизахон опа, болалар, олами, агар чуқурроқ ўйлаб кўрсак, катталар дунёсидан ҳам кенгроқ, ранг-барангроқ... Шу хилма-хиллик ичра Сиз ўз эшиттиришларингиз учун нима сабабдан «Бола кўнгли она-да!» деган мавзуни алоҳида танлаб олгансиз?

— Илгари, болалар учун «Пионер эрталиги» тайёрлардик. Аслида, халқ ва мамлакат ҳаётига оид муҳим воқеа-ҳодисалар ҳақидаги материаллар таҳрирсиз берилиши керак эди. Халқаро Болаларни ҳимоя қилиш куни арафасида...

Ўшанда Тошкентнинг Дўмбиробод маҳалласидаги 4-махсус мактаб-интернатга бориб, у ердаги тарбияланувчилар билан танишдим. Махсус деб аталишининг сабаби шуки, мазкур интернатда орқа умуртқаси касалланган болалар тарбияланар эканлар. Биласизми, улар бетобликлари сабабли ногирон эдилар, ётиб ўқирдилар, ёзардилар. Тўғриси, уларнинг саботи, ўқишга бўлган иштиёқини айримларга ибрат қилса арзийди. Ахир ҳаётда ҳар хил одамлар борку, буни ҳеч ким инкор эта олмайди-ку!

Лекин мен шундан кейин болалар уйининг тарбияланувчиларига қизиқиб, уларнинг оламини, қалбини билгим келаверди. У ердаги етим болаларни кўриб, уларнинг кўзларидаги мунгга қараб туриб тоқат қилолмас экансан. Хаёлимдан уларнинг кўзлари кетмай қолди.

Яна бир куни автобусда бораётгандим. Ширингина болани кўтариб чиққан ёши улуғроқ амакига жой бўшатдим. Болакай менга интилаверди ва уни қўлимга олдим. Шунда ўша амаки менинг ўз фарзандим бор-йўқлигини сўрадилар. Мен «йўқ» деб айтдим. «Унда мана шу болани ўғил қилиб олмайсанми. Унинг онаси вафот этди. Отаси бошқага уйланиб олди. Бу болани мен ҳозир болалар уйига олиб кетаяпман», — дедилар. Гапнинг очиғи, бу шу лаҳзанинг ўзида менинг ихтиёрим билан ҳал қилинадиган масала эмасди. Уйга кетдим-у, ҳалиги ширин болакай ҳеч кўз ўнгимдан йироқлашмасди. Шундан кейин уни излашга тушдим. Бешёғочдаги болалар уйига бордим, у ерда йўқ экан. «Балким, Бўкадаги болалар уйидадир», — дейишади. Бўкадаги болалар уйида қолиб кетдим, у ернинг тарбияланувчилари билан кечаси билан гаплашиб чиқдим. Ва шундан эътиборан мен учун ота-она меҳрига зор болаларнинг қалб олами очила бошлади.

Худди шу болалар қалбидан, ҳаётидан ҳикоя қилгувчи бир саҳифа очиш керак, деган фикр келди. Эшиттиришни тайёрладим ва унда биринчи бўлиб академик шоиримиз Ғафур Ғуломнинг рафиқалари Муҳаррам ая етим болалар, уларнинг ота-оналари ҳақидаги мулоҳазалари билан қатнашган эдилар. Мана шундан бошлаб «Бола кўнгли она-да!» деган саҳифа ўқувчилар учун бериладиган эшиттиришга мунтазам кириб келганди...

— Мен биламан, сиз мана шу йиллар ичида республикамиздаги барча болалар уйларига бориб, у ердаги ҳаёт, шароит, тарбияланувчилару тарбиячилар билан яқиндан танишиб ҳикоялар қилиб бордингиз. Ҳафизахон опа, болалар уйининг болалари ота-онаси бағрида ўсаётган ўз тенгдошларидан қай жиҳатлари билан фарқ қиладилар?

— Биласизми, бу болалар жуда зийрак, сезгир бўладилар ва ёшларига нисбатан анча ақлли, оғир-босиқдирлар. Уларнинг ичида лаёқатлилари ҳам кўп. Зийрак, сезгирликларини шундан англайсанки, улар ўз ота-оналари ҳақида берилган саволнинг заминида озгина салбий фикр бўлса ҳам илғаб оладилар ва бунга жавоб беришни, умуман бу ҳақда гаплашишниям истамайдилар. «Куйган кўнгил ўланчи бўлади» деганларидек, ота-она меҳридан ёлчимаган бу болалар она ҳақида куйлашни, она ҳақида ёзишни, ота-она ҳақида расмлар солишни жуда ёқтирадилар. Энг яхши кўрган мавзулари— ота-она мавзуси.

Хива болалар уйида Умида Қобилова деган қиз билан танишдим. Унинг яна бешта укаси ҳам шу ерда тарбияланар экан. Умида расм чизаркан. Ундан нималарни чизишни яхши кўришини сўрасам, овозсиз йиғлай бошлади. Анча йиғлаб олгандан кейин: «Онани, болани, ҳаётни чизишни яхши кўраман», — деб жавоб берди. Бу қиз кейинчалик ҳам менга яқин бўлиб қолди.

Ёзги таътил пайтида Тошкент вилоятининг Назарбек туманидаги «Ўрикзор» ўқувчилар лагерига болалар уйининг тарбияланувчилари дам олишга келадилар. Яна бир куни шу лагерда болалар билан қолдим. Равшан деган бола билан суҳбатлашиб ўтирибмиз. «Нималарни эслайсан, Равшан?» — деб сўрадим. «Қашқадарёданман. Қишлоғимизда бир сой бор эди. Унда болалар билан чўмилардик. Шунда бувим,кийимларингни кир қилаверма, онанг бўлсайкан, уни ҳадеб ювиб берса, мен ювишга қийналаман»,— дердилар. Кейин дадам янги ая олиб келди, бизни ёмон кўриб қолди». «Равшан, нималарни орзу қиласан?» — деб яна сўрадим. «Катта бўлсам, ўз оиламда фарзандларимни ташлаб қўймайман...» — деб йиғлади бола. Худди шу гапни ҳаво тўлқинларига бериб юбордик. Кўп ўтмай отаси келиб Равшанни укаси Алишер билан уйига олиб кетгани ҳақида хабар олдик.

Кўнгли ўксик бўлишига қарамай, бундай болаларнинг ғурури баланд бўлади. Ғиждувондаги 32-махсус болалар уйида Абдуллажон исмли бола билан гаплашиб қолдим. Охирги марта онаси қачон келганлигини сўрадим. Бола уч ой олдин кўрганлигини айтди. Шунда мен: «Ана, шунақа бемеҳр оналар ҳам бўлади, уч ойлаб фарзандини кўргани келмайдими бўлмаса?» — дебман. Шунда Абдуллажон: «Йўқ, ундай деманг, менинг онам шифохонада. Ўзим бориб кўраман», — деди. Унинг онаси бир жойда ётадиган касал экан. Шунда Абдуллажондан келажакда ким бўлмоқчи эканлигини сўрадим. «Шофёр бўламан. Олдимга онамни, орқага отамни ўтказиб юраман», — деди. «Абдуллажон, отанг сизларни ташлаб кетган бўлса ҳам, уни машинангда олиб юраверасанми?» — деб яна савол бердим. «Ҳа — деб жавоб берди болагина. — Чунки онам шундай деб ўргатганлар». «Мен касал бўлганимдан кейин бошқага уйланадида, отанг. Лекин ўғлим,сен катта бўлиб оила қурсанг, хотининг албатта отангга ҳам хизмат қилсин», — деб насиҳат қиладилар.

— Болалар уйида тарбияланувчиларнинг дилини ўкситмаслик учун иложи борича имкониятлар яратилади, лекин...

— Тўғри, болалар уйига кириб борсанг, тарбияланувчиларнинг кийимлари озода, еб-ичишдан камчиликлари йўқ, тарбиячилар иложи борича уларга меҳр-муҳаббат беришга интиладилар. Лекин барибир, уларнинг кўзларида мунг бор. Бу энг катта дард. Бундан ташқари, яна бир қатор муаммолари бор. Самарқанд вилоятидаги II — болалар уйида Гўзал деган қиз билан танишиб қолдим. Улар ҳамма борадиган мактабга қатнаб ўқишаркан. «Ота-оналари бағридан ўқишга келадиганларнинг кийимлари яхши, хилма-хил. Биз уларнинг олдида ўзимизни ноқулай ҳис этамиз», — деганди Гўзал. Гўзалнинг овозини оҳанграбо тасмасига ёзиб келдим. Ў ўз дадасига: «Дадажон, мана ҳайит яқинлашаяпти. Аям бошқа одам билан турмуш қурган, унинг рухсатисиз менинг ёнимга келолмайди. Мана шундай қутлуғ кунда, ҳеч бўлмаса, бир келиб кетинг», — деб гапирди. Ўтган йили шу болалар уйига борсам, директор Барно опа Маърупова хурсанд бўлиб ўша эшиттиришдан кейин Гўзални отаси бутунлай уйига олиб кетганлигини айтдилар.

Яна бир муаммо қизларни қийнайди. Ўғил болалар вояга етгач, бир илож қилиб ўз ҳаётий йўлларини топиб кетадилар. Ўн еттига тўлгандан кейин, болалар уйини тарк этиш керак, шунда биз-қизлар қаерга борамиз, мустақил ҳаётимизни қандай бошлаймиз, деб эзиладилар.

Болалар уйи тарбияланувчилари ҳаёти билан танишув асносида инсонлар ўртасида фарзандларга нисбатан турли-туман, мураккаб муносабатларни кўрдим. Бир аёл узоқ йиллар фарзанд кўрмабди-ю, болалар уйидан бир қизни фарзандликка олиб кетибди. Уч йил ўтгач, ўзи қиз кўрибди. Шундан кейин катта қизини яна қайтариб болалар уйига элтиб қўйибди. Ўша қиз билан гаплашиб қолдим. У хонадонга қайтишни шунчалар истардики, уйланиб қоласан-да, болага меҳринг чин бўлмасa, аввало уни болалар уйидан олиб кетиб нима қилардинг? Ўша аёл ўзи кемтик, ўксинган қиз қалбини яна икки карра яралади.

—Айтишади-ку, биров битта тирноққа зор, кимлар учун эса хор...

— Лекин айрим ота-оналарни тушуниш мумкин, улардан биронтаси оғир касалликка чалиниб, ноиложликдан фарзандини болалар уйига берганлар. Лекин нима бўлганда ҳам, мен боласидан воз кечган оналарни тушуна олмайман. Яна шундай одамлар ҳам борки, улар ўзларининг бир неча фарзандлари бўла туриб, қариндош-уруғининг қаровчисиз қолган боласини олиб, унга ота-оналик қиладилар.

Илгари болалар уйи тарбияланувчилари учун ўз она тиллари ҳам бегона бўлиб қолганди. Чунки бу ерларда асосан рус тилида сўзлашиларди. Қаранг, ота-она меҳридан айрилганлари етмагандек, она тилидан ҳам бегона бўлиб ўсардилар. Мустақиллигимиз шарофатидан ҳозир ҳамма болалар уйларида ўзбек тилида сўзлашилади. Ҳаттоки бошқа миллат болалари ҳам ўзбек тилини яхши билишади.

— 1995 йил февраль ойидан болалар уйлари «Меҳрибонлик уйлари» деб атала бошланди.

— Ҳа, бу чиройли бўлди. Лекин болалар учун муҳими муҳитнинг ўзгариши. Улар ота-оналари ким бўлишидан қатъи назар ўз оиласида яшашни истайдилар. Бир куни яна уларнинг даврасида эдим. Байрам арафаси эди чоғи. Тарбияланувчиларга совға-саломлар улашилди. Бир бола шоколад еяпти. Кўринишидан хурсанд эди. Шу пайт менга: «Опа, ойим келармикинлар? Айтинг, ойим келсинлар!», — дейди. Мен ундан: «Уйларинг қаерда эди?» — деб сўрадим. «Бир чиройли кўчада яшардик, бошида катта терак бор эди»— дейди.

— Болагиналар-ей, ўзларининг уйлари, кўчаларини кечасию-кундузи ўйласалар керак...

— Муштдеккина болалар, қизлар «Уйқим келмайди», — дейишади. «Нега уйқинг келмайди?» — десангиз, жавоб беришмайди... Ташлаб кетилган боланинг туфличалари, кўйлакчаларининг тугмачалари, туфличаларининг ипларигача йиғлайди, дейишади-ку. Менинг онам «Нон ёпганда, кулчаси бўлмаса, кир ювганда, кўйлакчаси бўлмаса, бундай ҳаёт-ҳаётми?», — дердилар. Яна бир нарса менга қаттиқ таъсир қилади, деярли ҳамма меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари қўшиқ айтсалар, албатта «Нон ёпганда, нон ёпганда менинг ойим»ни айтадилар. Шунинг учун эшиттиришларимдан кейин биронбир болани отаси ёки онаси келиб уйларига олиб кетсалар, шунчалар қувонамизки, биз учун бу катта байрамга тенг.

—Мана бугун Халқаро Болаларни ҳимоя қилиш куни. Ҳамма болаларга тилаклар билдиради. Мен сизнинг катталарга, айтмоқчи бўлган дил сўзларингизни билмоқчийдим.

— Болаларни ҳар куни, ҳар дақиқа меҳрсизликдан, уларнинг дилига чўкиши мумкин бўлган ўкинчлардан ҳимоя қилайлик. Шундагина улар халқига, юртига муҳаббатли, садоқатли бўладилар.

Мен мамлакатимизда азалий қадриятлар тиклангани сайин, «Меҳрибонлик уйлари»га эҳтиёж қолмайдиган кунлар келишини орзу қиламан.

Газета саҳифаланаётганда

УЗОҚ УМР КЎРИШНИ ХОҲЛАСАНГИЗ, ЧЕКМАНГ

Жаҳон Соғлиқни сақлаш ташкилоти ва Халқаро олимпия қўмитасининг ташаббуси билан 1992 йилда Испаниянинг Барселона шаҳрида ҳар йили 31 май куни халқаро кашандаликка қарши кураш кунини ўтказиш тўғрисида декларация қабул қилинган эди.

Шу йил бу тадбирни ўтказишда ЮНЕСКО ҳам иштирок этмоқда. У мазкур тадбирни ўтказиш билан боғлиқ барча тадбирларни молиявий жиҳатдан таъминлашни зиммасига олди. Ўзбекистон ҳам бу тадбирда биринчи марта иштирок этади.

— Ҳукуматимиз ва Президентимиз Ислом Каримов аҳоли саломатлиги тўғрисида жиддий ғамхўрлик қилаётган республикамизда 31 май куни кашандаликка қарши кураш тадбирлари ўтказилади, — дейди Ўзбекистон давлат санитария врачининг ўринбосари, Соғлиқни сақлаш вазирлиги бош санитария-эпидемиология бошқармаси бошлиғи Нурмат Отабеков. — Май ойининг бошларида биз Республика саломатлик марказида Қорақалпоғистон Республикаси, барча вилоятлар ва Тошкент шаҳри Саломатлик марказларининг бош шифокорлари билан кенгаш ўтказдик. Унда май ойининг сўнгги кунида барча ўқув юртларида, ташкилот ва корхоналарда соғлом турмуш тарзини тарғиб қилувчи тадбирларни ўтказишга қарор қилинди. Бу учрашувларда мутахассислар сўзга чиқади, кашандаликнинг зарари тўғрисида ҳикоя қилувчи илмий-ҳужжатли фильмлар намойиш этилади. Маълумки, кашандалик рак, сил, нафас қисиши каби жиддий касалликларни келтириб чиқаради.

Ўзбекистоннинг бутун аҳолиси бу олижаноб тадбирни қўллаб-қувватлайди, деб умид қиламиз. Чунки, инсон саломатлиги — ҳам унинг шахсий бахти, ҳам мамлакат бойлигидир.

(ЎзА).

АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТЕХНИКА УНИВЕРСИТЕТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича докторантура ва аспирантурага

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ДОКТОРАНТУРА:

01 04 10 — Яримўтказгичлар ва диэлектриклар физикаси
05 02 01 — Машинасозликда материалшунослик
05 11 13 — Табиий муҳит, моддалар, материаллар ва буюмларни текшириш асбоблари ва мажмуалари
05 13 01 — Техникавий тизимларда бошқарув
05 13 13 — Ҳисоблаш машиналари, мажмуалари ва тармоқлари
05 13 16 — Илмий тадқиқотларда ҳисоблаш техникаси, математик моделлаштириш ва математик усулларни қўллаш
05 14 04 — Саноат иссиқлик энергетикаси
05 20 04 — Қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги машиналари

АСПИРАНТУРА:

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун

01 01 01 — Математик таҳлил
01 02 04 — Деформацияланган қаттиқ жисм механикаси
01 02 05 — Суюқлик, газ ва плазма механикаси
01 04 04 — Физикавий электроника
01 04 07 — Қаттиқ жисмлар физикаси
01 04 10 — Яримўтказгичлар ва диэлектриклар физикаси
04 00 01 — Умумий ва минтақавий геология
04 00 08 — Петрография вулқонлаштириш
04 00 12 — Фойдали қазилма конларини излаш ва қидиришнинг геофизикавий усуллари
05 02 01 — Машинасозликда материалшунослик
05 02 04 — Машиналарда ишқаланиш ва ейилиш
05 02 08 — Машинасозлик технологияси
05 02 18 — Механизмлар ва машиналар назарияси
05 03 01 — Механикавий ва физикавий-техникавий ишлов бериш жараёнлари
05 03 05 — Босим билан ишлов бериш жараёнлари ва машиналари
05 04 09 — Нефтни қайта ишлаш ва киме саноати машина ва қурилмалари
05 09 01 — Электр машиналари
05 09 03 — Электротехника мажмуалари ва тизимлари (уларни бошқариш ва ростлаш)
05 09 05 — Назарий электротехника
05 11 13 — Табиий муҳит, моддалар, материаллар ва буюмларни текшириш асбоблари ва мажмуалари
05 13 01 — Техник системаларда бошқарув
05 13 05 — Бошқарув системаси ва ҳисоблаш техникасининг элементлари ва қурилмалари
05 13 06 — Аватоматлаштирилган бошқарув тизимлари
05 13 07 — Автоматлаштирилган технология жараёнлари ва ишлаб чиқаришлари (жумладан тармоқлар бўйича)
05 13 11 — Ҳисоблаш машиналари, комплекслар, тармоқларни программалаш ва математик таъминлаш
05 13 13 — Ҳисоблаш машиналари мажмуалари ва тармоқлари
05 13 16 — Илмий-тадқиқотларда ҳисоблаш техникаси, математик моделлаштириш ва математик усулларни қўллаш
05 13 18 — Математик моделлаштиришнинг назарий асослари, ҳисоблаш методлари ва программа комплекслари
05 14 04 — Саноат иссиқлик энергетикаси
05 14 10 — Гидроэлектростанциялар ва гидроэнергетик қурилмалар
05 14 14 — Иссиқлик электр станциялари
05 14 16 — Атроф-муҳитни ҳимоялаш техникаси
05 15 02 — Фойдали қазилмаларнинг ер ости бойликлари
05 15 06 — Нефть ва газ бойликларини ишга тушириш ва уни ишлаб чиқиш
05 15 13 — Нефт-газ йўллари омборларининг қурилиши ва ишга туширилиши
05 18 12 — Озиқ-овқат саноати жараёни, машина ва агрегатлари
07 00 02 — Ватан тарихи
08 00 01 — Иқтисодиёт назарияси
08 00 05 — Менеджмент
09 00 01 — Диалектика ва назарий билим
09 00 04 — Эстетика
17 00 04 — Тасвирий ва декаратив амалий санъат
17 00 06 — Техникавий эстетика
19 00 01 — Умумий психология ва психология тарихи

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун

01 02 04 — Деформацияланган қаттиқ жисм механикаси
04 00 13 — Фойдали қазилма конларини излашнинг геохимик методи
05 02 04 — Машиналарда ишқаланиш ва ейилиш
05 02 05 — Роботлар, манипуляторлар ва робот техникаси тизимлари
05 02 08 — Машинасозлик технологияси
05 02 18 — Механизмлар ва машиналар назарияси
05 03 01 — Механикавий ва физикавий-техникавий ишлов бериш жараёнлари
05 03 05 — Босим билан ишлов бериш жараёнлари ва машиналари
05 04 09 — Нефтни қайта ишлаш ва киме саноати машина ва қурилмалари
05 09 01 — Электр машиналари
05 09 02 — Электр изоляция ва кабел техникаси
05 09 05 — Назарий электротехника
05 11 13 — Табиий муҳит, моддалар, материаллар ва буюмларни текшириш асбоблари ва мажмуалари
05 13 05 — Бошқарув системаси ва ҳисоблаш техникасининг элементлари ва қурилмалари
05 14 02 — Электр станциялар, электроэнергетика тармоқлари ва уларни бошқариш
05 14 05 — Иссиқлик техникасининг назарий асослари
05 15 01 — Маркшейдерлик
05 16 01 — Металлшунослик ва металларни термик қайта ишлаш
05 17 08 — Киме технологиясининг жараён ва асбоблари
05 18 12 — Озиқ-овқат саноати жараёни, машина ва агрегатлар
05 20 04 — Қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги машиналари
08 00 01 — Иқтисодиёт назарияси
08 00 05 — Менеджмент
09 00 03 — Фалсафа тарихи
17 00 04 — Тасвирий ва декаратив амалий санъат

Докторантура ва аспирантурага кирувчилардан ариза ва ҳужжатлар шу йил 20 — июнгача қабул қилинади.

Бошқа шаҳардан келганлар докторантура ёки аспирантурага қабул қилингандан кейин ётоқхона билан таъминланадилар.

Маълумот олиш учун аспирантура бўлимига: Тошкент шаҳар, олий ўқув юртлари шаҳарчаси, ТошДТУнинг бош биноси, 413-хонага мурожаат қилинг. Телефон: 46-87-82.

Андижон вилояти Асака туманидаги Солияхон Ташланова номли 14-махсус интернат-ҳунар мактабининг кутубхоначиси Гулнорахон Жўраева тўрт йилдирки ўз касбини улуғлаб келмоқда. Кутубхонада 20 мингдан зиёд бадиий адабиётлар шу жумладан турли фанларга оид ўқув қўлланмалари бор. Гулнорахон китобхонларнинг талаб истакларини қондириш мақсадида янги китоблар олиб келиб, кутубхона фондини кўпайтирмоқда.

Суратда: кутубхоначи Гулнора Жўраева ўқувчиларга китоб танлашда ёрдам бермоқда.

А. АБДУРАҲИМОВ сурати.

КЕЛГУСИ СОНДА:

- **Болалар ардоқда**
- **Юракда қолган излар**

Ранг-баранг олам

ИЛОНЛАР ҚУРШОВИДА

Ҳиндистоннинг Махараштра штатида истиқомат қилувчи 21 ёшли Комбле исмли йигитча заҳарли илонлар қуршовида ўтириш соҳасида жаҳон рекордини ўрнатмоқчи эди. Бу довюрак қишлоқи йигит 105 нафар турли заҳарли илонлар билан кичикроқ ёпиқ хонада 125 соат мобайнида ёнма-ён ўтириши мумкин эканлигини кўрсатишга қарор қилганди.

Афсуслар бўлсинким, заҳарли илонлар билан уюштириладиган жаҳон рекорди бироз кутиб турадиган бўлди: сўнгги машқларнинг бирида 2 метрлик заҳарли кобра Комблени тишлаб қўйди...

Маҳаллий табиблар йигитчани ҳаётини катта машаққатлар эвазига сақлаб қолишди.

Бироқ, Комбле ўзини бу мушкул режасини амалга ошириб, дунё шуҳрати шоҳсупасига чиқишдан ҳалигача умидини узгани йўқ.

Мабодо ана шу тилак амалга ошганда эди, йигитчанинг бу «қаҳрамонлиги» «Гиннеснинг рекордлар китоби»га зикр этиларди.

НУЖЛАРДАН СУҒУРТАЛАШ

Яқинда Софияда ўтказилган болгар уфологларининг конференциясида «Баркан» суғурта фирмаси: — «Биз, номаълум учувчи жисмлар томонидан ҳар бир фуқарога етказилган моддий зарарлар конпенсациясини тўлаймиз», — деган ғалати таклиф билан чиқди.

Фирма, бирор фуқаро ўзга сайёраликлар томонидан «ўғирланганда» ёки унга моддий зарар етказилганда ўша фуқаронинг ойлик маошини уч баробар ҳажмида тўлашга кафолат беради. Бироқ, ўзга сайёраликлар ташрифини нима билан исботлаш мумкин, ким бунга гувоҳлик бера олади?

Масаланинг мана шу томони юристларнинг бошини қотирмоқда.

УЗОҚ ЯШАШ СИРИ

Туркиялик Мурат Қанар бугунга қадар 18 тоннага яқин ароқ истеъмол қилган. Ҳали буниси ҳолва, у мана шу «рекорд» ҳисобига бугун 115 ёшни уриб турибди!

Эрзурим туманининг Чифтлик қишлоғида 1880 йилда дунёга келган Мурат Қанар, бугунга қадар тўрт маротаба уйланди. Охирги маротаба у 16 ёшли қизча билан турмуш қурган. II нафар фарзанднинг отаси. Унинг катта ўғли 61 ёшда бўлса, энг кичкинаси 9 ёшда. Чунончи, шуни алоҳида қайд қилиб ўтиш керакки, Қанар сўнгги маротаба 106 ёшида ота бўлишга муяссар бўлган.

«Агар менга яна бир маротаба уйланиш насиб этадиган бўлса, — ҳазиллашди Мурат Қанар, — албатта яна ўн олти ёшлисига уйланаман».

115 ёшига қарамасдан у ҳали бирор марта шифокорларга мурожаат қилмаган. Гўшт, сут, тухум, асал ва албатта ароқдан ташқари ҳеч нарса ичмайди ва емайди. Дарвоқе, у спиртли ичимликни ҳар куни муттасил кунига 350 грамм миқдорида истеъмол қилади.

«ЮСТ» ФИРМАСИ СОТАДИ

1. НШ — 50, 32, НМШ — 25 насосларини. ПЭ 100/53 тортувчи насосларини.
2. 7419 ва бошқа подшипниклар (Россия маҳсулоти).
3. Т-28 х трактори маторлари.
4. Т-4 тракторининг эҳтиёт қисмлари. А—0,1 матори, сигментлар, халқа, ФГ—305 фаралари.
5. «Ятрань» электр ёзув машинкаси.
6. Махсус иш кийимлари.

МУРОЖААТ УЧУН МАНЗИЛГОҲ: Тошкент. Ҳамид Олимжон метро бекати. Икромова кўчаси 4-уй.

Телефон: 34-62-34.

Билдириш

Масъулияти чекланган жамият «Агроэффект» **тугатилади.**

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида Қори-Ниёзов кўчаси, 52-уйда қабул қилинади.

Муассис:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ
Ҳомий:
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ УЮШМАСИ» АССОЦИАЦИЯСИ

Бош муҳаррир
Абдуқодир НИЁЗОВ

ТАҲРИРИЯТ:
Қабулхона — 36-56-58; хатлар бўлими — 36-54-65; тижорат бўлими — 33-79-69, 36-58-48; ижодкор ёшлар 36-57-52; котибият — 36-55-06.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32-уй
Нашр кўрсаткичи 64607

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Реклама ва эълонлар учун тел.: 33-95-97, 33-79-69

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 0310
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ. Тираж — 9604.
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти — 21.00
1 2 3 4 5 6